

Naročnina
za državo SHS:
na mesec Din 20
za pol leta 120
za celo leto 240

za inozemstvo:
mesečno Din 30

Sobotna izdaja:
celoletno
v Jugoslaviji Din 60
v inozemstvu 80

SLOVENECEC

S tedensko prilogo „Ilustrirani Slovenec“

Cene inseratov:
Enostolpna petinast vrsta
malih oglasov po Din 1'50 in
Din 2'—, večji oglas nad
45 mm višine po Din 2'50,
veliki po Din 3'— in 4'—,
oglas v uredniškem delu
vrstica po Din

Pri večjem naročilu popust.

Izhaja vsak dan izveniški
ponedeljka in dneva po
prazniku ob 4. uri zjutraj

Poštšina plačana v gotovini.

Uredništvo je v Kopitarjevi ulici 6/III. Rokopisi
se ne vračajo; nehrankirana pisma se ne spre-
jemajo. Uredništva telefon 50, upravništva 328.

Političen list za slovenski narod.

Uprava je v Kopitarjevi ulici 6. Čekovni račun:
Ljubljana 10.650 in 10.349 (za inserate) Sara-
jevo 7.563, Zagreb 39.011, Praga in Dunaj 24.797.

Začetek parlamentarnega dela.

Belgrad, dne 15. okt. 1925.

>V Belgradu vlada popolno politično za-
tišje. Smo čitali več ko 2 meseca v vseh listih.
Malo čudno je bilo to zatišje po sklenjenem
sporazumu, po velikem delu, o katerem se je
toliko govorilo in pisalo. To zatišje se ni ka-
zalo samo v popolnem zastoju političnih do-
godkov, temveč v popolnem zastoju vladnih
poslov, v popolni stagnaciji. Gg. ministri so
potovali in potovali, saj vlade ni bilo, rešitev
važnih poslov se je — odlagala. Neka nego-
tovost, neko pričakovanje izrednih dogodkov
— je bil znak dobe zadnjih dveh mesecev.

Se le v ponedeljek 12. t. m. se je spet
začelo parlamentarno delo in sicer je napra-
vil začetek finančni odbor. — Finančni odbor
bi moral biti sklican vsaj enkrat vsak mesec,
da more vršiti kontrolo nad izvršitvijo držav-
nega proračuna in da more odobriti uporabo
vseh »viškova prihodov«, katero odobritev da-
je v smislu finanč. zakona finančni odbor.

Na dnevnem redu je bilo mnogo točk; kot
prva točka je bila odobritev raznih kreditov
za dalmatinska pristanišča iz 7% drž. posojila.
Pohvalno se mora omeniti, da se sedanji mi-
nister železnice Radojević briga za vprašanja,
za katera se njegov prednik ni brigal. Sim-
patično je javnost sprejela njegove izjave o
gradbi novih železniških prog, odobrava se
skrb za zboljšanje pomorskega prometa, za
kateraga se do sedaj ni mnogo storilo. Mini-
ster Radojević pa je dregnil v sršenovo gnez-
do s tem, da je začel odpravljati korupcijo v
svojem resoru; s tem si je nakopal sovraštvo
in v radikalnem klubu; kot posledica tega na-
sprotnost se lansirajo vesti o njegovem od-
stopu. Da bi izsilili njegov odstop, je začel
proti njemu kampanjo prejšnji minister želez-
nic radikalec A. Stanić, ki je te dni v »Po-
litiki« pobiljal njegovo delo v »ministrstvu in
mu očital nekatere slučajne zloporabe. V »Po-
litiki« odgovarja danes minister Radojević,
pobija navedbe in očitke A. Stanića ter citira
na koncu svojega članka sodbo Glavne kon-
trole o A. Staniću kot ministru železnice, ki
se glasi: Ministrovo delo ni samo na škodo
državne blagajne, ki i drugače trpi na vseh
straneh »nego tudi na škodo prometne službe
i morale prometnega obojca«. Težka obsod-
ba ministra-radikala od najmerodajnejše stra-
ni, obsodba, za katero bi javnost ne zvedela,
ako bi se ne začele te intrige med voditelji
radikalne stranke. Ta borba nudi jako čudno
sliko o — enotnosti radikalne stranke kot
najmočnejše stranke v parlamentu.

Nato je prišla v razpravo carinska tarifa.
Da bi uveril javnost, da se povišanje večine
postavk za 50—300% ni izvršilo iz fiskalnih
razlogov, je minister financ opravil poviš-
vanja s potrebo zaščite domače industrije, z
zirom na sklepanje trgovskih pogodb z raz-
nimi državami; naglašal je posebno, da so
razlogi — Narodne odbrane, vojaških kro-
gov, bili merodajni za povišanje. Ali se treba
po tej izjavi čuditi, da vsi za dobrobit ljud-
stva in države vneti zastopniki ljudstva na-
stopajo proti pretiranemu militarizmu? Iz-
volila se je sekcija, ki naj prouči celo carin-
sko tarifo. Kljub temu, da ima Radićeva
stranka polna usta ljubezni do kmeta, kljub
temu, da Radić ob vsaki priliki poudarja, da
se mora cela naša politika voditi z ozirom na
interese kmeta, se Radićeva stranka v vladi
ni prav nič pobrigala za to, da bi se kredit
določen za po toči poškodovane občine, povi-
šal. Finančni minister je decidirano izjavil,
da ne more več dati ko 3 milijone dinarjev
in je tudi pri tem ostalo. Slovenija baje dobi
400.000 Din kot podporo za vse po toči oško-
dovane občine. Na koncu seje sta zastopnika
Jugosl. kluba protestirala proti preveliki ob-
remenitvi Slovenije in proti znanim okrožni-
cam delegata dr. Šavnika. Finančni minister
je uvidel nezakonitost neizplačevanja občin-
skih in okrajnih doklad in izjavil, da bo dal
naročilo, da se morajo obč. in okr. doklade
izplačevati; za omiljenje davčnih bremen pa
je nepristopen, češ da je Slovenija bogata,
da ima mnogo industrije, katera dobiva vo-
jaške dobave itd.

>Narodni Dnevnik« naj pove svojim bral-
cem, kako se vse bori proti pretiranemu ob-
davčenju Slovenije od l. 1920 naprej, naj po-
ve, kdo je do l. 1925 molčal, naj pove, kdo
je glasoval za vse proračune in dvanajstine,

(poslanci SLS niso glasovali za noben prora-
čun in dvanajstine, ampak vedno proti) kdo
za zadnje dvanajstine meseca julija t. l., naj
pove kdo je tako »dobro« informiral finanč.
ministra, naj ugotovi, kateri stranki pripada
ogromna večina finanč. uradništva v Sloveni-
ji, naj ugotovi, zakaj se poslanci Radićeve
stranke ne udeležujejo sej fin. odbora in po-
tem bo lahko — navedel krivce krivične
javne obremenitve. Slovensko časopisje si-
cer soglasno obsoja neznosne razmere in za-
hteve od pomoči, a zastopnik SDS v fin. odboru
poslanec dr. Pivko je molčal; Radićev klub,
v katerem sedita i poslanca Slovenca Pucelj
in Kelemina ter še dva »zastopnika« Slove-
nije — pa sabotira delo finanč. odbora.

V drugi seji finančnega odbora se je po-
kazalo razmerje radikalov do radićevcev v
pravi luči. Radićevci niso smatrali za potreb-
no, da pošljejo k seji svoje zastopnike, pod-
sekretar v ministrstvu financ se nahaja na tr-
govni na Hrvaškem, tako so njihovi ministri
bili navezani popolnoma na milost radikalov.
Radikali so svoj položaj dobro izkoristili, pu-
stili so ne samo radićevske ministre na cedi-
lu, temveč so jim celo še otežkočali njihovo
akcijo, kar se je posebno jasno videlo pri
razpravi o Hrv.-slav. gospodarskem društvu v
Zagrebu. Jako sumljiva je bila rezerviranost
finančnega ministra Stojadinovića, ki ni pod-
piral svojih kolegov ministrov, temveč s takim
zadovoljstvom motril nastop svojih klubskih
tovarišev napram radićevskim ministrom Ni-
kiću, Krajaču in P. Radiću. Pri tej seji se je
pa tudi pokazalo, da se gg. radićevski ministri
niso še skoro nič uživali v svoje posle, če-
tudi že ministrujejo več ko dva meseca. Za-
hteve ministra za šume in rude, da se mu do-
volijo naknadni krediti iz »viškova prihodov«
je odgnila zaveso, ki je doslej zakrivala go-
spodarstvo v tem važnem resoru. Sedaj nam
je jasno, zakaj so se letos znižale akordne
postavke, zakaj se reducira delavstvo, zakaj
se je na konferenci v Sarajevu predlagalo zni-
žanje prejemkov rudarjev, kateri jim gredo po
pogodbi od 1. novembra 1923. Slišali smo, da
je ministrstvo že lani meseca novembra za-
htevalo povišanje kreditov za 142 milijonov
dinarjev, a ker se je tej veliki vsoti upiral
finančni minister, je pustil minister dr. Žer-
jav vse — pri starem in pustil, da so se re-
ducirali delavci in zmanjševali njih prejemki.
Minister Nikić je sedaj zahteval 35 milijonov
dinarjev za 8 mesecev, kateri kredit se mu je
dovolil; večina je namenjena za mezde in
ostale prejemke delavcev, povišani so pa tudi
znatno potni in selitveni stroški, iz česar se
sklepa, da so se v zadnjem času izvršila mno-
ga premeščanja in penzioniranja v tem re-
soru. Nepoučenost ministra Nikića ilustrira
dejstvo, da je predlagal i naknadne kredite
za mesec december—marec, za katere še ni-
mamo niti proračuna, odnosno dvanajstin, in
za pokritje ponujal zvišane dohodke minist-
stva — v zimskih mesecih.

Pri razpravi o predlogu dr. Gosarja, da
se ukine nesocialni delavski davek, ki po-
vzroča težke nove izdatke za delavce, ni sma-
tral poslanec dr. Pivko za potrebno, se pote-
gniti za ubogo delavstvo, akoravno sta on in
dr. Žerjav prišla v Narodno skupščino samo s
pomočjo delavskih (prej socialnodemokratskih
in komunističnih) glasov.

Kaka sloga vlada med obema vladnima
strankama, je pokazala debata o Hrv.-slav.
gospodarskem društvu v Zagrebu. Več ko de-
setkrat sta govorila ministra dr. Krajač in P.
Radić, a zavezniški-radikali so bili gluhi za
njih argumente, izsilili so naravnost izvolitev
posebnega odbora, ki naj — prouči vso zade-
vo. Popolnoma osamljena ministra — niti en
član finančnega odbora ju ni podpiral — sta
nudila žalostno sliko žalostnega, neiskrenega
»sporazuma«.

Kako antipatijo ima srbsko ljudstvo na-
pram pravoslavni duhovščini je pokazala de-
bata ob priliki predloga ministra ver, da se
povišajo dnevne članom visokega duhovnega
sodišča (pet visokim cerkvenim funkcionar-
jem), ako se seje vrše izven njih bivališča.
Vzrok leži menda v tem, da pobira pravoslav-
na duhovščina za vse verske obrede, tudi za
podelitev zakramentov, previsoke takse. Ra-
dikalni poslanec Andr. Protić je namreč zahte-
val, da minister ver predpiše takse za
vse verske obrede pravoslavne cerkve; ta
uredba je po izjavi ministra že sestavljena.
Minister ver je nadalje izjavil, da je uvidel,
da je določba glede 200 domov v uredbi o
draginskih dokladah duhovščine krivična ter

predlaga spremembo te določbe. V prihodnji
seji fin. odbora se bo o tem predlogu raz-
pravljalo.

Seje plenuma fin. odbora so za nekaj dni
odložene, da moreta obe sekciji izvršiti svoj
posel. Zanimiva je bila generalna debata o
carinski tarifi v sekciji. Edino zastopnik Jug.
kluba je obširno kritikoval celo tarifo, kon-
štatal, da so zgolj fiskalni interesi dovedli
do te tarife ter zahteval znižanje postavk za
kmetijske potrebščine (semena, umetna gno-
jila, stroje in orodje, galice, druga kemična
sredstva za pokončevanje rastlinskih škod-
ljivcev) ter ukinjenje izvozne carine v inte-
resu povečanja in pocenitve produkcije, v in-
teresu konkurenčne zmožnosti našega kme-
tijstva. Njegova izvajanja je v polnem obsegu

odobraval srbski kmet radikal Andr. Protić,
dočim so drugi govorniki obravnavali le lo-
kalna vprašanja. Zastopnik ministrstva trgo-
vine »znanik« načelnik Savić je branil carin-
sko tarifo v imenu Narodne odbrane, kakor
bi bil poslan k seji kot zagovornik — milita-
rizma. Lepo je označil zahteve kmetijstva na-
čelnik kmetijskega ministrstva Stojković, ki
je opozoril na krizo v kmetijstvu s pojavom
Rusije kot izvoznice žita na svetovnem trgu
in odločno izjavil, da je brez vrednosti vsako
orožje, ako ni junaških sre, katera ustvarja le
zadovoljnost ljudstva, ter opomnil, da treba
v prvi vrsti misliti na — sedanost.

V prihodnjih dneh se bo v specialni de-
bati predelala cela carinska tarifa.

VL. Pušenjak.

Iz carinske razprave.

CARINSKI ZAKON SPREJET. — OSTER DVOBOJ MED POSL. PUŠENJAKOM IN NAČEL-
NIKOM SAVIĆEM. — SEKCIJA SPREJELA PREDLOGE POSL. PUŠENJAKA V KORIST
KMETIJSTVA.

Belgrad, 16. okt. (Izv.) Parlamentarna
sekcija fin. odbora je na svoji včerajšnji in
današnji seji nadaljevala razpravo o carin-
skem zakonu, ki je bil v celoti z malimi
spremembami sprejet. Na seji je prišlo do
precej ostrega razgovora radi nastopa znane-
ga sovražnika slovenske industrije načelnika
v ministrstvu za trgovino Savića. Ta je nasto-
pil proti članom sekcije na tak način, da so
vsi prisotni člani protestirali, da kot podreje-
ni uradnik izvaja na člane pritisk pri raz-
pravljanju o tako važnem zakonu, kakoršen
je carinski zakon. Načelnik Savić je v svojem
govoru dejal, da je narodna obramba najvaž-
nejši faktor in je posebno nasprotoval temu,
da bi se kmetijstvo zavarovalo. Rekel je, da
kmetijstvo ne potrebuje nobenega posebnega
varstva, ker je imelo pet debelih let in zato
sedaj lahko malo potrpi. Proti tem Savićevim
izvajanjem je ostro nastopil posl. Pušenjak
in v daljšem govoru zahteval zaščito poljedel-
stva, da se povzdigne in poveča njegova pro-
dukcija. Zahteval je tudi pojasnila radi kal-
drmine (tlakarine), ki se nekaterim občinam
ne izplačuje. Zastopnik generalnega direktor-
ja carin pomočnik dr. Šmit je odgovoril, da se
kaldrmina nekaterim občinam n. pr. Maribo-
ru in Gornji Radgoni ni izplačala, ker te ob-
čine niso izpolnile zakonitih pogojev. Posl.
Pušenjak je nadalje nastopil proti temu, da
se daje 25% od poslovne pristojbine carin-
skim uradnikom, ker bi po tem primeru tudi

lahko drugi uradniki, ki pobirajo to ali eno
za državo, lahko zahtevali enake odstotke.

Danes je sekcija nadaljevala razgovor o
uvoznih tarifah za poljedelske proizvode in so
bili vsi člani sprejeti do 34. člena. V začetku
je bil precej dolg načlen razgovor o varstvu
zemeljske produkcije. Zastopnik ministrstva
za kmetijstvo načelnik Stojković je izjavil, da
se uvozne carine, predvidene v tarifi, pridrž-
e. Isto stališče je zastopal tudi podtajnik v fin.
ministrstvu Neudorfer. Sklenjeno je bilo, da
ostanejo vse postavke take, kakršne so bile
vtarifi. Posl. Pušenjak se je v daljšem govo-
ru zavzel za zaščitne tarife. Predlagal pa je,
da naj se zniža postavka za uvoz riža, ker ri-
ža ne pridelujemo, a je važno hranilo. Pred-
log je sekcija sprejela. Znižana je carina za
uvoz luščenega riža od 16 na 7 Din, za neolu-
ščen pa od 4 na 3 Din. Načelnik Savić je go-
voril tudi proti znižanju te tarife postavke,
a je sekcija njegov predlog odbila.

Posl. Pušenjak je tudi zahteval, da se
glede na spomence kmetijskih društev in za-
drug zmanjšajo ali sploh ukinejo carine na
uvoz posameznih semen, posebno deteljnega
semena. Sekcija je ta predlog sprejela ter pri-
pomnila, da morajo dobiti delegati za poga-
janja s tujimi državami za trgovinske pogod-
be take instrukcije, da dosežejo svoboden
uvoz deteljnega semena. Prihodnja seja bo
sklicana pismenim putem.

Seja ministrskega sveta.

LUKINIĆEVA AFERA. — LJUBA JOVANOVIĆ KANDIDAT ZA SKUPŠČINSKEGA
PREDSEDNIKA.

Belgrad, 16. okt. (Izv.) Na popoldanski seji
ministrskega sveta so razpravljali o sestanku
skupščine in njenem delovanju. Sklenjeno je,
da bo imela narodna skupščina 19. t. m. sejo,
na kateri bodo razpravljali o zahtevi parla-
mentarne ankete v zadevi Lukinićeve afe-
re, da se ji podaljša rok za pregled materiala o
dr. Lukinčevi obtožnici. Nato bo zasedanje s
posebnim ukazom zaključeno. Razentega so

govorili o izvolitvi predsedništva narodne
skupščine, ki se kakor znano izvoli takoj na
prvi seji novega zasedanja 20. oktobra. Neka-
teri radikalci širijo vesti, da bo za predsednika
narodne skupščine kandidiran Ljuba Jovano-
vić, dočim dobe radićevci mesto drugega pod-
predsednika v predsedništvu narodne skup-
ščine.

Stjepan Radić pri Nikoli Pašiću.

ODŠEL POTRT IN REDKOBESEDEN. — TREBA BO ŠE ČAKATI.

Belgrad, 16. okt. (Izv.) Stjepan Radić je
prišel danes v Belgrad, da pri Pašiću izprosi
zase mesto ministra. Dočim je še v zadnjih
svojih izjavah govoril z največjo sigurnostjo o
tem, da postane takoj po Pašićevi vrnitvi pod-
predsednik vlade, se sedaj že zadovoljuje z
ministrstvom brez portfelja. V ta namen je
tudi danes obiskal Pašića. Zdi se pa, da za
enkrat pri Pašiću še ni našel dovolj milosti,
kajti po odhodu od njega je bil zelo potrt in,
kar je za Radića še bolj značilno, tudi zelo
redkobeseden. Na vprašanje časnikarjev, kaj
je na njegovem imenovanju za podpredsednika
vlade, je samo odgovoril, da bo o tem sklepal
ministrski svet. Nato pa se je v največji naglici
odpeljal s svojim nečakom. Bolj značilno so
besede Pašićeve. Ko so njega vprašali radi iste
zadeve, je rekel, da se o tem še ni ničesar skle-
palo in da se bodo šele posvetovali. Sploh je
opaziti, da je po Pašićevi vrnitvi prenehalo
hvalisanje Radićev, ki je sicer v kilometer-
skih izjavah dajal nauke vsem in vsakomur in
se sploh predstavljaj kot prvi mož in veljak v

državi. Nastopal je tako, kakor da bi že bil
stvarno naslednik in zastopnik Nikole Pašića.
Že po prvem sestanku s Pašićem je pa postal
zelo pohleven in mora tak ostati, ker Pašić ni-
ma rad ljudi, ki se skušajo že sedaj preriniti
do njega, da bi ob ugodnem trenutku zasedli
njegovo mesto. Osebn vprašanja rešuje Pašić
sam in tako bo tudi o osebi Stjepana Radića
odločil on. Ker pa Pašić počasi misli, bo moral
Radić čakati, in je sploh pričakovati zavlače-
vanja v reševanju vseh osebnih vprašanj, ki so
v zvezi s spremembo sedanjega položaja.

Hrvatski federalistični klub.

Belgrad, 16. okt. (Izv.) Hrvaški poslanci,
ki ne odobravajo sedanje Radićeve politike,
so osnovali poseben federalistični klub in o
tem obvestili danes predsedništvo skupščine.
Predsednik je dr. Trumbić, podpredsednik dr.
Lorković, tajnik Buč. Klub šteje 11 poslancev
iz HZ in radićevskih disidentov.

Pred zasedanjem narodne skupščine.

NOBENEGA PRAVEGA ZANIMANJA. — V BELGRADU LE MALO POSLANCEV.

Belgrad, 16. okt. (Izv.) Za jutrišnje sejo kakor tudi za jesensko zasedanje narodne skupščine ni v političnih krogih nobenega zanimanja. To se da sklepati posebno iz tega, da je v Belgradu le malo poslancev. Večina

je še vedno izven Belgrada med svojimi volivci. Za jutri je napovedan prihod Ljube Davidoviča, ki je bil na agitacijskem potovanju po Srbski Krajini in je imel po poročilih belgrajskih časopisov povsod velike uspehe.

Konferenca v Locarnu.

»LOCARNSKA POGODBA« SNOČI PODPISANA. — SLOVESNO PRAZNOVANJE TEGA ČINA. — POPOLN SPORAZUM. — PAINLEVE ČASTITA. — KONFERENCA KONČANA.

Locarno, 16. okt. (Izv.) Na včerajšnji dopoldanski seji je nemška delegacija končno veljavno sprejela pogodbo za varstvo zapadnih mej. Takoj nato sta bila poklicana na sejo dr. Beneš in Skrzynski, nakar se je pričela razprava o varnosti vzhodnih mej.

Pariz, 16. okt. (Izv.) Generalni tajnik francoske delegacije Massigli se je včeraj pripeljal v Pariz in je izročil besedilo varnostne pogodbe Painlevé-ju. Ministrski predsednik Painlevé je rekel pri prejemu poročila: »Ta pogodba je zgodovinskega pomena.« Nato je Briandurbrzojavno častila na uspehu.

Locarno, 16. okt. (Izv.) Danes so nadaljevali pogajanja za varnost vzhodnih mej. Po konferenci je izjavil Briand: »Se nismo gotovili Poljaki zahtevajo jamstvo Francije.

Locarno, 16. okt. (Izv.) Vprašanje varnostne pogodbe za Češko in Poljsko je načelno rešeno. Obe pogodbi se glasita enako. Na seji v petek ali najkasneje v soboto bosta obe pogodbi predloženi konferenci na odobritev.

Locarno, 16. okt. (Izv.) Danes je gotovo, da bo zadnja seja v soboto. V soboto priredi občina Locarno na čast delegatom svečan zajutrek. Skoraj vsi delegati so že naročili prostore na železnici za odhod. Pogodbe bodo podpisali približno v 14 dneh v Londonu.

Rim, 16. okt. (Izv.) Poročevalec lista »Popolo di Roma« poroča, da se bo sklenila posebna varnostna pogodba tudi med Čehoslovaško in Italijo za varnost italijanskih mej. Za

pogodbo naj bi jamčila Francija.

Locarno, 16. okt. (Izv.) Na zajutreku, ki so ga priredili časnikarji na čast delegatom, je govoril v imenu delegatov Chamberlain. ki je izjavil: »Konferenca v Locarnu je prvi politični sestanek po vojni, na katerem so se sešli zastopniki različnih evropskih držav kot enakopravni člani. Konferenca bi bila brezuspešna, če bi ne bil obveljal ta princip. Tu pa je šlo za delo sporazuma, in sporazumeli smo se. Tudi največji optimisti niso verjeli, da se bo naše delo tako dobro končalo.«

Locarno, 16. okt. (Izv.) Mussolini je danes obiskal kanclerja dr. Luthera, s katerim se je razgovarjal nad 1 uro. Kancler dr. Luther je popoldne vrnil obisk Mussoliniju.

Locarno, 16. okt. (Izv.) Mussolini je obiskal v spremstvu delegata Grandija Chamberlaina in Brianda.

Berlin 16. okt. (Izv.) Posebni poročevalec Wolffovega urada poroča iz Locarna: Zaključna seja konference se je začela ob pol 7 zvečer. Trajala je eno uro. Ob pol 8 je močno ploskanje, ki se je čulo na cesti, naznanilo sklep slovesnega akta. Množica, ki se je zbrala pod poslopjem, je navdušeno vzklikala. Spuščali so rakete. Čez nekaj minut so se odprla okna in prikazali so se v skupinah Briand, dr. Luther, Chamberlain in drugi delegati. Množica jih je burno pozdravljala. Belgijec Rollin se sporočil množici, da se je pravkar podpisala pogodba, ki se bo imenovala locarnska pogodba.

»Sl. Narod« in duhovščina

Odkar izhaja »Sl. Narod« se je vedno prijazno spominjal duhovščine in škofov. Delal je to, ko je pisal navdušene članke o Franc Jožefu, in dela — »kar se je Janezek naučilo« — tudi v naši mladi državi. Posebno navdušeno se je spravljal nad katoliške »svečenike« v sobotni številki, (to je včeraj, ker »Sl. Narod« za en dan prehiteva čas in zgodovino). Naši duhovščini očita nelojalnost do države in se čudi »zakaj baš gotovi predstavitelji katoliške cerkve niso zadovoljni s položajem, ki ga ima ta cerkev enako kakor vse druge cerkve v naši državi.« Povzpne se do trditve, da zahtevajo ti krogi »naravnost absolutno in neomajano gospodarstvo nad drugimi in seveda tudi nad državo samo.«

Tako zabava »Sl. narod« svoje bralce. Nič ga ne skrbi, da natolcuje in obrekuje, da postavlja trditve brez kakih dokazov. Ali je kdaj katoliška duhovščina nehala učiti Kristusov nauk, da je oblast »od zgoraj«, »da ni oblasti od drugod kakor od Boga«, »da dajte cesarju (svetni oblasti), kar je cesarjeveg«? Svobodomiselstvo namerava pač vrediti duhovščino iz šol; toda tudi potem bo ona učila isti nesprenemljivi nauk o lojalnosti do postavne oblasti. Pa pride tak-le liberalci in piše iz Boga ve kakih namenov o nelojalnosti katoliške duhovščine do države. Na vsak način pa hoče nahujskati srbski narod v tej državi proti katoliškim državljanom. Zato si izmišljujejo laži po znanem načelu: »Krepko obrekuje, nekaj vselej ostane«. Poudarjamo, da ni v naših listih nobenega članka, ki bi hujskal proti Srbom kot narodu, ki bi kakor-

koli bil proti državi. Ustavili so »Domoljub«, a vsa sodišča do najvišjega so morala priznati, da ni pisal proti državi ničesar neko- rektnega. Kdaj je SLS, ki pravi o njej član- kar, da zastopa naziranje teh krogov? Stori- la kako nelojalnost napram državi? Pridite na dan s konkretnimi slušaji, sicer ostane na vas očitke denuncianstva.

Seveda mi ne priznavamo Heglovega načela, da je država Bog. Zato ne odobravamo, kadar svetna oblast dela krivico. Ali naj rečemo, da je prav, če duhovnik ne dobi, kar mu je država obljubila in mu je dolžna plačati iz raznih naslovov? Ali naj se Cerkev odpove pravicam, ki jih ima do šole? Ali naj mirno gledamo razkristjanjevanje, tibi kulturni boj, ki se bje pri nas? Tega nikdar ne bo doživela država. Pravice, ki gredo Cerkvi, nikdar ne nehamo reklamirati. Vemo pa, da je to državi samo v korist in da je Cerkev s svojim naukom in delom najtrdnjši temelj svetni oblasti.

Naj omenimo, da je »Narodov« član- kar tudi pobožen. Pazi namreč kot pridna stara ženica celo na molitev duhovnikov in kakor kaka razbričana »stercijalka« gleda celo v srce »svečenika«. Ali ni lepo brati sledeče v vernem »Narodu«: »in morda tudi posamezni svečenik le prisiljeno sicer šepče molitev za dobrobit države, v srcu pa želi njen razkroj, njen razpad?«

Jedro vsega članka pa je na koncu. (Konec dolgovernih »Narodovih« člankov namreč še kdo pogleda, če ni poklicno prisiljen vsega brati). »Da je takšna politika (SLS) pogubna, so, kakor se zdi, jeli uvidevati tudi posamezni duhovniki, ki so delež tvorili jedro stranke, ter se borili proti tak-

šnemu vodstvu strankine politike, ki se lovi samo za našemu narodu docela tujimi gesli, pri tem pa brezvestno zapostavlja državne in ž njimi v ozki zvezi stoječe narodne interese.«

Če neroda nastavlja limanice, sam nanje sede, če pride kozel v zelnik, je nazadnje tepen. — Tako bo tudi z nado na razdor v vrstah katoliške duhovščine. Res škoda limanice in tinte. Kakega posameznega eksemplarja pa seveda nasprotnikom ne moremo odrekat. Par duhovnikov je bilo vedno, ki so delali svobodomiselcem veselje. Saj poznate zgodbo v dvanajstih in obešenju med njimi.

Položaj uradnikov.

Glas iz vrst državnih namestencev.

Na letošnji skupščini belgrajskega Glavnega Saveza državnih uradnikov in namestencev, ki se je vršila, kakor znano, dne 19. in 20. aprila t. l. v Ljubljani, so se razpravljala vsa pereča vprašanja, tičočna se življenjskih interesov državnih uslužbencev.

Državni nastavljenici so v gmotnem oziru prišli žalibog že tako daleč, da so začeli zdvajati nad svojo rešitvijo. Zato so se te skupščine udeležila strokovna društva vse naše kraljevine po svojih delegatih, da bi tako s tem večjim poudarkom in solidarno dokumentirala upravičenost svojih zahtev ter nujno in neodložljivo njihovo izpolnitev.

V prvi vrsti se je razpravljalo vprašanje glede izplačila razlik, ki jih država dolguje uradništvu na plačah za dobo od 1. oktobra 1923 do 1. aprila 1924. Na te razlike je marsikdo iz uradniških vrst napravil dolg, sigurno računajo na to, da ga bo lahko kril, ko se difference izplačajo. Tega dolga ni napravil morda lahkomišljeno in potratil denar v zabavo temveč zato, da je nabavil vsaj najnujnejše potrebščine za se in svoje obitelji, ki jih iz redne svoje plače, katera vpričo obstoječe draginje komaj še zadostuje za stanarino in mizerno prehrano, nikakor ni mogli kriti. Upniki sedaj pritiskajo, računajo visoke obresti, tožijo in s tem povzročajo ogromne stroške. Dolg vedno raste, dolžnih razlik od strani države pa po preteku dveh trpkih let le ni in ni.

Razpravljalo se je tudi o prenikzi stanarini, ki jo je država odmerila uradništvu. Ta stanarina znaša v najboljšem slučaju v letni izmeri komaj toliko, kolikor mora uradnik plačati hišnemu gospodarju četrtletno. Veliko je bilo govora in zahtev o noveliranju uradniškega zakona in o izmeri zloglasne razvrstitvene naredbe, ki je uradništvu po veliki večini prizadajala krivice in zdatno gmotno škodo.

Znano je, kako različno tolmači in presoja Drž. Svet, naša najvišja sodna inštanca, tozadevne pritožbe. Marsikomu da prav, ki nima prav in še več je onih, katerim se pritožba enostavno odbije. Drugih manjvažnih vprašanj, ki so se tudi obravnavala, tu ne omenjamo.

Zbrano uradništvo se je takrat dogovorilo, da za izplačilo razlik glede na to, da takrat finančni minister baje ni bil v stanu zadostiti vsem državnim obveznostim, počaka do julija, ko bo izdan nov zakon o dvanajstlinah. Če bi tudi v teh dvanajstlinah ne bil odmerjen kredit za izplačilo razlik, pa naj belgrajski Glavni Savez skliče v Belgrad uradniški kongres, ki naj dožene, kake korake je podvzeti, da uradništvo, ki nemoznega položaja pri najboljši volji ne more več prenašati, pride slednjič do svojih pravic in do svojega novca, da ž njim potolaži svoje upnike.

Kongres je Glavni savez sicer določil za 28.—30. avgusta 1925, pa ga je takoj nato tudi odpovedal, češ ni umestno, da skliče uradniški kongres za napovedane dni, ker politična konstelacija ni jasna in ker bodo takrat skoraj vsi ministri izven Belgrada na odmo-

ru. Glavni savez je moral dobro vedeti, kdaj odhajajo gospodje ministri na dopuste, zakaj ni zato pravočasno sklical kongresa vsaj kakih 14 dni prej? Preložil ga je na jesen, na nedoločen čas. Jesen je tu, ministri vsi v Belgradu, skupščina se v par dneh otvori, a sklicatelji v Belgradu navzlic temu še vedno molče. Politična konstelacija je žalibog v naši državi v obče redkokdaj povoljna, glede uradniških zadev posebej pa sploh nikoli. Navzlic temu pa se kongres mora vršiti in to v najkrajšem času, ker je to volja in sklep predstaviteljev vseh vrst državnih namestencev.

Med uradniškimi vrstami v Sloveniji in po drugih prečasnih pokrajinah se širijo vesti, da so nas gospodje belgrajski kolegi zopet enkrat potegnili in da riba pri glavi smrdi. Najbližja bodočnost bo pokazala, v koliko so ta domnevanja utemeljena.

Naj bi se slednjič tudi naši narodni zastopniki v skupščini že vendar enkrat zavzeli za izpolnitev upravičenih zahtev državnega uslužbenstva!

Beleške.

Dr. Žerjav v vicah. »Jutarnji list« poroča, da je prejel jako zanimivo poročilo iz Beograda, ki odkriva vse namene dr. Žerjave v trenutku, ko se je peljal skoz Ljubljano ministrski predsednik Pašić. Iz brzojavke, ki jo je »Jutarnji list« prejel iz Beograda, je razvidno, kako se dr. Žerjav ponuja radikalom. Brzojavka se glasi: Danes se je pripeljal v Belgrad vodja samostojnih demokratov dr. Žerjav. Njegov prihod tolmačijo tako, da se hoče samostojni demokratje iz Slovenije fuzionirati z radikalno stranko. Poučeni radikalski krogi trdijo, da bi bila fuzija mogoča, toda če pride do fuzije, slovenski samostojni demokratje ne bi dobili zastopstva v vladi, ampak bi morali dalje časa ostati v radikalni stranki (kot rekruti, op. ur.), da dokažejo iskrenost svojih namenov. Šele v daljni bodočnosti bi bilo mogoče govoriti o morebitnem sodelovanju te skupine v vladi. Sicer pa so proti dr. Žerjavu mnogi radikali zelo slabo razpoloženi zaradi nasprotstev med radikali v Sloveniji in Žerjavovo skupino. Dr. Žerjav bo ostal v Belgradu ves čas do sestanka narodne skupščine. O vseh teh vprašanjih pa se Pašić ne bo posvetoval samo s prvaki svoje stranke, ampak tudi z radikali iz Slovenije. — Tej brzojavki pristavlja »Jutarnji list«: To ni prva ponudba g. Žerjave radikalom. Če se g. Žerjavu mudi zopet v vlado — in njemu in njegovim pristašem se res mudi, kakor to dokazujejo ponovne ponudbe radikalom in pisava dr. Pivka v mariborskem »Taborcu«, kjer je začel kokeširati z radičevci —, se pa radikalom prav nič ne mudi, še manj pa HSS. Radikali v zgoraj omenjeni brzojavki sami tolažijo dr. Žerjavo z daljno bodočnostjo. Daljna bodočnost pa niti g. Žerjavu niti njegovim pristašem ni posebno simpatična. Daljna bodočnost je rok za pokoro, je rok, ki ga morajo grešniki prebiti v vicah.

Pašić pred Žerjavom ne beži. Tako tolažbo daje »Jutro« gospodom samostojnim demokratem zlasti potrli svojim somišljenikom po deželi, da bi jih prepričalo, kako zelo se g. Pašić trudi za prijateljstvo g. dr. Žerjave. Mi bi povedali le toliko, da g. Pašić pred g. Žerjavom res ne beži, ampak da g. Žerjav teka za g. Pašićem kakor majhni otroci za mamico. Dr. Žerjav pa ni tekel za g. Pašićem po tisti žici, ki pelje iz Trsta v Ljubljano, ampak k g. Pašiću ga je pripeljala neka druga žica, ki vodi v Ljubljani od glavnega kolodvora ali pa od vlade ali od koderkoli v stanovanje g. dr. Žerjave. »Krivica«, ki jih baje sedaj zasledujejo zaradi tega, ker so dr. Žerjava pravočasno obvestili o prihodu g. Pašića v Ljubljano, teh torej ne bo težko najti. Treba bo potipati zgolj na ljublj. žice in ne na ono, ki pelje v Trst.

Berlinsko pismo.

V znamenju jeseni. — Kapitularcija avto-taksijev. — Berlin se razširja. — Koncertna in gledališka sezona. — Strojizjema v državni operi. — Kaplan Fahsel. — »Wertheim« dela. — Moloh in njegove žrtve.

Ze je listje dreves po nasadih in vrtovih docela porumenilo, tu in tam vidimo že gola drevesa. Vsi znaki v naravi kažejo, da je jesen tu. Pa tudi, če ne bi bilo teh oznanjevalcev, bi človek, ki pozna življenje v večjem mestu, takoj vedel, da je jesen...

Na cestah živahno vrvenje, kakor sicer ob nobenem letnem času. Dame v elegantnih toaletah, v kočuhovini, ki stane gotovo premoženje, če je pristna, premoženje tudi za nemške razmere, ne samo za naše. Sicer pa so kočuhji popolnoma upravičeni, ker je v Berlinu običuten mraz. Po nekaterih stanovanjih so morali že v septembru kuriti, ker je bilo ostražje vsled neprestanega deževnega vremena tako hladno.

Cestna slika se je precej izpremenila napram poletju, ki je elegantni in premožni svet odšel v kopališča in letovišča. »Avto-takse«, ki so imele do lanskega leta 175 odstotni tarifni povečanje, so našli ob nastopu poletja hudega in neizprosna konkurenta v malih avtomobilih, ki so imeli za polovico cenejšo tarifo. Da je bila ta razlika tudi na zunanaj bolj vidna, so bili mali avtomobili živo rdeče pobarvani. Kakor se večkrat v življe-

nju zgodi, da manjši ukloni večjega, tako so tudi tu morali večji avtomobili kapitulirati pred manjšimi. Tako imamo sedaj v Berlinu vse polno avto-taksijev z nizkimi tarifi. Vsi taki, ki so kapitulirali, se razlikujejo od svojih trdovratnih tovarišev v tem, da imajo na oknu naslikano velik rdeč »75%«, v znak, da so znižali tarifo za navedeni odstotek.

Avtomobilni promet je od lanskega leta silno narasel. Sploh še nisem videl takega prometa v Berlinu od inflacijske dobe. Čudno je, da ni več nesreč, kajti avtomobili vozijo tu z brzino, ki bi bila pri nas celo na odprti cesti riskantna.

Tudi glede novih stavb moramo zaznamovati velik napredek. V prvi vrsti moramo omeniti velikopotezno akcijo za zgradbo raznih stanovanjskih hiš in kolonij. Take so osnovali posebno v predmestjih in v okolici Berlina razni uradi, magistrat, poštna in železniška uprava itd. Hiše, ki so bile pred dvema mesecema komaj pod streho, so danes že gotove in po večini tudi že nastanjene. Tudi razne druge poslovne stavbe so dovršene, tako palača, v kateri bo novi »Capitol-kino« ob zoološkem vrtu. Načrte je napravil arhitekt Poelzig, profesor tehniške visoke šole. Vendar pa po mnenju raznih oseb ne spada to moderno poslopje v okolico krasne spominske cerkve za cesarja Viljema I., ki je zgrajena v lepem romanskem slogu, kakor tudi nasprotne stavbe iz starejše dobe.

Koncertna sezija je pričela. Filharmonični orkester pod taktirko Furtwänglerja pri-

redi par koncertov, ostale bodo dirigirali manj znani dirigenti. Izmed solo-koncertov omenim posebno Vašo Pfišoda, ki je pred kratkim z velikim uspehom koncertiral v Zagrebu in tudi že lansko leto v Berlinu. Njegov koncert se vrši koncem oktobra in obeta biti umetniški užitek.

Tudi gledališka sezija je v polnem teku. Na državni operi je tudi letoš angažirana Violetta de Sirozizjema kot primadona. Pela je 11. oktobra »Aido«, ki je bila prenešana tudi potom radiofona. Če je poslušal kdo izmed ljubljanskih srečnih posestnikov radiofona onega dne Berlin, je čul našo rojakinjo iz berlinske opere. — Charlottenburška opera, vzrok dolgih preprirov, procesov in deficitov, je končno prešla v mestno last. Seveda tudi ne brez boja. V ostalem pa imamo zaznamovati povratek k resnejši umetnosti. V nekateri gledališča, v katerih se je naselil med in po vojni kino, se je vrnila vsaj opera in tudi iz Newyorka in Pariza importirane »revije«, v resnici le razkošno in mamljivo opremljene žive slike od spremljevanju godbe z več ali manj nedvoumnim tekstom, so menda lani prekorajšile višek in pojemajo.

V znanstvenem in kulturnem življenju pa vzbujajo zopet veliko pozornost kaplan Fahsel, ki je že v preteklem letu s svojimi predavanji o francoskih filozofih protiverške smeri ogreval razne duhove. Letos prične svoj cikel s predavanjem o Platonu. Polemika in debata nasprotnega časopisa obeta biti dokaj zanimiva, ker je ravno glede takih vprašanj jako

različno mnenje.

Kljub visokim cenam, ki imajo prej značaj porasta kot padca, so trgovine natlačene polne. Bil sem pred par dnevi v »Kaufhaus des Westens« in pri »Wertheim«-u, dve največji tržnici, ki imata na razpolago vse, kar si človek more poželeti. Takega prometa, tako natlačeno polnih poslovnih prostorov še nisem videl. Pri liftih so čakale cele procesije. Gotovo pa upliva na veselje do nakupovanja tudi hipnoza mase. Vprašam le naše dame, ki kaj radi gledajo izložbe modnih trgovin. Predstavljajmo si pa sedaj štirinadestropno zgradbo, ki je takorekoč ena sama izložba, od spodaj do zgoraj napolnjena s tem, kar človeške oči pozele, vse bajno razsvetljeno in opremljeno. Nehote ima človek pozele nje do nakupovanja in trpi Tantalove muke, če mu je žep — prazen.

In če gremo zvečer po promenadi, po Kurfürstendammu s svojimi bajnimi zabavišči, vidimo šele, koliko morajo zaslužiti pač nekateri ljudje, da si lahko privoščijo take dragih zabav. To je znak velemesta in tudi Berlin ni nemško mesto v pravem pomenu besede, ampak internacionalno velemesto, moloh, ki žre svoje žrtve. Žrtve pa niso samo oni, ki utonejo med morjem kamenja, ampak tudi oni, ki iščejo svoj počitek in oddih pri barjih in nezdavnih lokalih. Zato pa je razumljiva propagandna sporta in utrjenja mladine, se ni treba bati. Če je Nemčija med temi, bo pokazala bodočnost. x

Dnevne novice.

Izpraznjena mesta pri glavni kontroli. Predsednik glavne kontrole je obvestil finančnega delegata, da glavna kontrola nujno želi, da bi se za mesta, razpisana v Službenih novinah od 5. oktobra t. l. br. 227, v večjem številu potegovali tudi Slovenci; prošnje da bi se sprejemale tudi še do konca tega meseca, čeravno je konkurzni termin že s 15. oktobrom potekel. Brez dvoma bi bilo samo v vsestranskem interesu, ko bi ta poziv g. predsednika našel čim večji odmev, da bi pri našem pravniškem naraščanju, ki bi imel pri glavni kontroli hvalježno in z različnimi ugodnostmi (neodvisnost, posebne doklade, nagrade) zvezano torišče za svoje delovanje. Gg. reflektantje, ki žele nadaljnjih pojasnil, naj se obrnejo na finančnega delegata.

Rassodišče rudarskega zavarovanja v Ljubljani. Minister pravde je v sporazumu z ministrom za šume in rudnike imenoval pri rassodišču rudarskega zavarovanja v Ljubljani za predsednika viš. sod. svetnika Frana Rekarja in za njegovega namestnika viš. sod. svetnika Petra Keršiča v Ljubljani.

Nov. inženjer. Inženjski diplomski izpit s prav dobrim uspehom je položil te dni na gospodarski-šumarski fakulteti v Zagrebu g. Ciril Dimnik iz Dev. Mar. v Polju.

Jugoslov. Matica opozarja vse delegate na pokrajinski zbor, ki se vrši jutri ob pol 11 do pol 12 v Ptuju. Vozne olajšave. Matica do tega trenutka še ni prejela navzlic obljubi železniškega ministrstva. Prosi delegate, da se odpravijo na pot, eventualne ugodnosti zvedo na zborovanju.

Iz Litijske. Veliki lepaki oznanjajo litijski javnosti, da priredi demokratska stranka v nedeljo 18. oktobra pri Mešku protestni shod proti davkom. Na ta protestni shod pride »predavac« g. Cimerman iz Ljubljane ter so vabljeni prav vsi brez razlike strank, da protestirajo proti ogromni davčni preobremenitvi, preden da »omagamoc«. Tako lepak. Gospod, ki so aranžirali ta protestni shod, radi verjamemo njih resnično voljo. Toda kaj pomaga, če vsi litijski demokratje protestirajo, če pa njih slovenski poslanci v Belgradu, kadar se gre za to perečo vprašanje, dosledno molče? Kdo pa je vedno glasoval v parlamentu za davčno obremenitev, kot naša demokratska poslanca dr. Žerjav in dr. Pivko, katera nosila pravzaprav vso odgovornost za davčno preobremenitev! Dalje pa tudi zelo čudno izgleda, da pride na ta protestni shod kot predavatelj g. Cimerman, ki je uslužben kot davčni uradnik, oziroma celo kot računski pregledovalec pri finančni delegaciji v Ljubljani. On sme kvečjemu zborovalcem reči, da morajo davke plačati, ne pa zraven protestirati. Lepim vašim besedam, gospodje demokratji, pri najboljši volji ne moremo verovati, dokler nam vaši poslanci v Belgradu ne dokažejo, da so res s srcem proti tej strašni davčni praksi v Sloveniji. Svetujemo vam pa, da na vašem shodu prav kategorično zahtevate, da mora dr. Žerjav, katerega ste volili za poslanca v parlamentu, glasovati proti dvanajstinam in za davčno razbremenitev iste. Le ko bo to storil, bomo verjeli v istinost, da ste proti pretirani davčni obremenitvi Slovenije.

Litijska gasilska vaja v Zagorju—Izlake. V nedeljo je priredila litijska gasilska župa svojo župno vajo v Zagorju—Medija Izlake z vsem orodjem in gasilci teh društev. Vaja je bila jako dobro organizirana. Točno ob 3 pop. se je v Izlahah slišal strel, ki je naznanjal velik požar. Takoj je prihitelo gas. društvo Izlake na kraj fingiranega požara, na pomoč so poklicali gas. društvo Zagorje, katero je s svojo bencinsko brizgalno v najlepšem redu in čudovito naglico pridirjalo. Načrt vaje

je imel za nalogo naskok na goreča poslopja (cerkev sv. Jurija in sosednja poslopja). Vključno temu, da stoji to poslopje na griču St. Jur (250 m), je bila voda iz tal na griček (cevna dolžina 350 m) v 4 minutah napeljana in brizgala čez cerkveni zvonik. Tudi pri tej vaji se je pokazalo, kako potrebne so skupne vaje. Gasilci so čisto izvršili svojo dolžnost, zlasti pa dobro izvežbano moštvo Zagorje pod vodstvom g. Hočevarja. Vajo je vodil župni načelnik g. Fran Lajovic s pomočjo župnih funkcionarjev z veliko spretnostjo in v splošno zadovoljstvo. Ob tej priliki se je pokazala velika zmožnost nove bencinske brizgalne. S to vajo je litijska župa za letošnje leto zaključila župne vaje, katere je prirejela na vseh važnih krajih.

Iz politične službe. Postavljeni so za arhivske uradnike v 3. skupini III. kategorije: pri okrajnem glavarstvu v Logatcu orožniški narednik Fran Škerjanc, pri okrajnem glavarstvu v Kočevju orožniški narednik Avgust Čermelj, pri okrajnem glavarstvu v Laškem orožniški narednik Ivan Zvab, pri okrajnem glavarstvu v Brežicah Stanko Bavdek, pristav hranilnice v Kočevju.

Imenovanja pri železniški in obmejni policiji. Za komisarja železniške in obmejne policije sta imenovana: Jovan Meštrovic za Jesenice, Slavko J. Bravničar za Rakek; komisar Svetozar Brkanović v Mariboru je imenovan za glavarja v višokem okraju; pomočnik komisarja I. M. Dragičević je z Rakeka prestavljen v Vel. Kikind, pomočnik komisarja Rudolf Tončič pa s Krke na Rakek; pomočnik komisarja Dimit. Trifunović izstopi iz drž. službe.

Osebnosti s pošte. Prevedeni (prevedene) so pri ljubljanski podružnici poštne hranilnice: Alojzij Potočnik za blagajnika v 1. skup. II. kat.; Mirko Krčmar za poštnohranilničnega uradnika v 3. skup. II. kat.; Anica Uršič, računovodstvena pripravnica, za računovodkinjo v 3. skup. III. kat., in Franciška Černe, računovodkinja, za računovodkinjo v 3. skup. III. kat. Premeščeni so: Agata Januš iz Radomelj v Domžale; Vinko Ržen iz Morav v Kamnik; Josip Krivec iz Dravograd v Slov. Bistrico; Ivan Plaustner iz Maribora v Zagreb; Marija Debeljak iz Ribnice v Videm-Dobrepolje; Nalija Lingelj iz Ruš v Maribor; Stefanija Zuljan iz Ljubljane v Dravograd; Viktor Zagorski od urada Maribor 2 k uradu Maribor 1; Angela Fazzini iz Ljubna v Rečico na Paki; Marija Tekavec od urada Ljubljana 1 k uradu Ljubljana 3; Anton Kroflič iz Celja v Grobelno.

Iz finančne službe. Postavljeni so za komisarje finančne kontrole pri okrajnih upravnih finančnih kontrolah komisarji te kontrole: v Velikem Bečkereku Andrej Veble, doslej v Kočevju; v Logatcu Spasoje Spasojevič, doslej v Velikem Gradištu; v Kočevju Peter Mioković, doslej v Debru; v Mariboru Josip Volavšek, doslej v Marenbergu; v Srpski Crnji Anton Muškatelec, doslej v Novem mestu. — V obmožju oblastnega inspektorata finančne kontrole v Ljubljani so postavljeni: za podinspektorje finančne kontrole v 3. skupini II. kategorije komisarji finančne kontrole v 4. skupini II. kategorije: Ivan Čretnik, Andrej Veble, Martin Potočnik, Fran Burger, Dušan Vladetič, Anton Muc, Matija Rihtar, Spasoje Spasojevič, Josip Volavšek, Josip Lužar in Josip Erjavac; za komisarje finančne kontrole v 3. skupini III. kategorije pregledniki finančne kontrole: Anton Puc, Ivan Florjančič, Ivan Šketelj, Karel Kos, Fran Kukar, Ivan Papec, Fran Dobaj, Jakob Kaiser, Josip

Krhin, Fran Cotman, Fran Toš, Fran Rehberger, Ivan Torkar, Fran Gaberšček, Alojzij Črepinko in Ivan Bizjak. — Službena mesta se jim odrede naknadno.

Iz agrarne službe. Referent pri agrarnem okrožnem uradu v Mariboru Kajo Bošković je premeščen v Vršec.

Osebnosti iz šolske službe. Premeščeni so: k prosvetnemu oddelku mariborske oblasti za oblastnega nadzornika Ivan Vrščaj, vadniški učitelj v Mariboru; na vadničo v Mariboru za učitelja Anton Kutin, učitelj na II. deški šoli v Mariboru; v Konjice za stalnega šolskega upravitelja deške osnovne šole Hinko Scheil, oblastni šolski nadzornik v Mariboru. V stanje pokoja sta postavljena po členih 139 in 234 uradniškega zakona Jakob Jakac, profesor in začasni upravitelj učiteljskega v Kastvu; Mate Šepić, profesor učiteljskega v Kastvu.

Izstop iz jugoslovanske državljanske zveze. Iz jugoslovanske državljanske zveze smejo izstopiti: Karel Brandis, posestnik v Lani d'Adige, rojen v Mariboru in tja pristojen, skupno z ženo Marijo, zaradi sprejema italijanskega državljanstva; Matija Ziegler, trgovec v Gradcu, rojen v Murskih Petrovcih, pristojen v Krčevino, skupno z ženo Marijo in tremi nedoletnimi otroki, zaradi sprejema avstrijskega državljanstva; Viktor Hoisel v Leibnitzu, rojen v Mariboru in tja pristojen, skupno z ženo Ivano in tremi nedoletnimi otroki, zaradi sprejema avstrijskega državljanstva; Anton Cegnar, zidar v Mariborskih horah, rojen v Stari Loki in tja pristojen, skupno z ženo Marijano in tremi maloletnimi otroki, zaradi sprejema češkoslovskega državljanstva; Herbert Lederer, uradnik v Gradcu, rojen v Piberku in pristojen v Konjice, zaradi sprejema avstrijskega državljanstva; Fran Križanič, učitelj na Dunaju, rojen pri Sv. Miklavžu in pristojen v Brebrovnik, okraj ptujski, zaradi sprejema avstrijskega državljanstva; Gudruna Kren, učiteljica v Mariboru, rojena v Šmarjah pri Jelšah, pristojna v Maribor, zaradi sprejema avstrijskega državljanstva; Franciška Krnjec, zasebnica v Salzburgu, rojena v Ponikvi, okraj celjski, in tja pristojna, zaradi sprejema avstrijskega državljanstva.

Nove izkopine v Splitu. V Splitu so na mestu stare škofije poleg mavzoleja odkrili geometrijski mozaik. Po izjavi msgr. Bulića je to del podla Dioklecijanovih soban.

Epidemija škriatinke se je začela po Dalmaciji čezdalje bolj širiti. V eni sami vasi je pomrlo že čez 80 otrok. Sodijo, da je bolezen zanešana iz Hercegovine, kjer že dolgo razsaja.

Novoga kovanega denarja po 2 dinarja je bilo v Senti (Dalmacija) stavljen v promet 50.000 kosov. Ljudje pa so se »tolarjec« tako hitro poskrili, da je že težko kje kakoga dobiti.

V Belgradu na oglu Obiličevega Venca 33 in Knez Mihajlove 10, pod Ruskim carjem, se je otvorila velemostno urejena delikatesna restavracija s tujo in domačo prvovrstno pijačo ter s prvovrstnimi domačimi in tujimi delikatesami. To je prvi slučaj, da se je v Belgradu odprl te vrste lokal z vsemi higijenskiimi pogoji v prid zdravju belgrajskih meščanov. Organizator je g. Trifun M. Marković, bivši ravnatelj hotela »Srpske Krune«.

Ne pozabite: danes v soboto vsi na KONCERT

v salonu restavracije na glav. kolodvoru. Igra prvovrstni salonski orkester »Železničarske godbe«. — Začetek ob 8 zvečer. — Vstop prost. — Odprto vsak dan do 1 ponoči

Gospodarstvo ljubljanskega gerentstva.

Ljubljansko gerentstvo pozna dvojno mero pri ocenjevanju zemljišč. Kadar sedanji gerenti nakupujejo zemljišča za mestno občino od privatnikov in društev na periferiji mesta, ocenijo kvadratni meter zemljišča po 30 do 32 Din. Drugačno pa je njihovo merilo, kadar zemljišče mestne občine prodajajo, takrat namreč je vreden kvadratni meter zemljišča v središču mesta samo po 18 dinarjev.

Včeraj smo priobčili rešitev velikega župana glede pritožbe dr. Stanovnika in tovarišev proti sklepu mestnega gerentstva radi nakupa zemljišča od Jugoslov. šolskega saveza, dr. Kisovca in Učiteljskega konvikta. V tej rešitvi poudarja g. veliki župan, da mestna občina potrebuje navedena zemljišča za stavbišča pri vedno bolj preteži stanovanjski bedi, dvomi le o pravilnosti višine cene pri nakupu teh zemljišč, zato odreja sodno cenitev.

Očitno pa s sedanjemu gerentskemu svetu ni veliko na tem, da odpornost vedno bolj preteči stanovanjski bedi, ker v isti sapi, ko nakupuje od privatnikov po horendnih cenah zemljišča, prodaja lastna mestna stavbišča po izredno nizkih cenah v središču mesta, kjer je gradbena akcija v najlepšem razmahu.

Komaj je dospela na mestni magistrat v roke sedanjim gerentom odločba velikega župana z dne 23. septembra t. l., s katero jim daje nezaupnico in odreja, da se mora izvršiti sodna cenitev glede nakupljenih zemljišč, pa že sklenejo brhite gerentske glave, da mestna občina proda svojo parcelo št. 23/31 k. o. karlovskega predmestja med Privozom, Prulami in Ljubljano, g. Henrik Franzelu v izmeri 1767 kvadratnih metrov po ceni 18 Din za kvadratni meter.

Dobro torej znajo gospodariti gg. mestni gerentje. Od svojih političnih prijateljev kupujejo za mestno občino zemljišča na periferiji mesta po 32 Din za kvadratni meter, v središču mesta pa prodajajo mestno zemljišče po 18 Din za kvadratni meter — ker se magistratnega gerentstva niso javne in se njegovi sklepi ne razglašajo javno potom časopisja, ljubljanski davkoplačevalci in volivci seveda ne zvedo vedno pravočasno za vse namene gg. gerentov. Pazljivosti naših bivših občinskih svetovalcev se imamo zahvaliti, da so to demokratsko nakano pravočasno zasačili in tudi proti temu sklepu demokratskih gerentov pravočasno vložili pritožbo na velikega župana.

Pritožbo so vložili 13. t. m. šolski ravnatelj v p. g. Janko Nep. Jeglič in tovariši in se glasi:

Podpisani Janko N. Jeglič, posestnik in šolski ravnatelj v pok. in tovariši vlagamo proti sklepu obč. gerentstva z dne 29. 9. 1925, opr. št. 18.512/25, glede prodaje parcel vl. št. 23/31, katastral. občine Karlovskega predmestja med Privozom, Prulami in Ljubljano g. Henrik Franzelu v velikosti 1767 m² a Din 18.—

Pritožbo

na velikega župana za ljubljansko oblast in utemeljujemo to pritožbo s sledečimi razlogi:

Gerentski svet mestnega magistrata je bil postavljen le v svrhu začasne uprave in vodstva tekočih poslov ter v izvršitev pravočasnih sklepov bivšega občinskega sveta. Delo in sklepanje magistratnega gerentstva je tedaj

Šolstvo v Italiji.

(Nauk jugoslovenskim reformatorjem.)

Liberalna Italija, nastala po zavzetju Rima, je bila centralistična in proticerkvena do kosti. Centralistično idejo je udeležila v vsej svoji upravi, in ta uprava je bila znana kot ena najslabših in najnesposobnejših v Evropi. Svojo proticerkveno politiko pa je — poleg centralizma — uveljavila predvsem v svojih šolah, iz katerih je izključila veronauk. Ta centralizirana, »enotna«, razkristjanjena italijanska šola, ki lebdi kot največji ideal pred očmi tudi našim centralistom, je bila — kakor celokupna italijanska javna uprava — ena najslabših, najpovprečnejših v Evropi. V dokaz treba le spomniti na ogromno število analfabetov v Italiji in na plitko, nesolidno izobrazbo pretežne večine italijanske inteligence. Kar je bilo resničnega, temeljitega znanja, je imelo svoj vir v zasebni iniciativi, predvsem pa v versko-kulturnih zavodih in ustanovah, v katerih so se od nekdaj hranili in gojili zakladi klasične in krščanske kulture.

Sprito teh razmer so italijanski katoličani, v kolikor so ostali veri in cerkvi zvesti — in teh je bil velik del — svoje otroke, svoje sinove raje pošiljali v zasebne, verske šole nego v državne. Sedanji fašistovski režim je sicer v šole zopet uvedel veronauk, toda pod nezadostnimi pogoji; razen tega je pa po svojih reformah šolstvo še bolj centraliziral, še bolj uslužni državi in šolo po splošni sodbi še poslab-

šal. Posledica je čimdalje večji razmah zasebnih šol.

Navedimo samo par zgledov! V Milanu je sedaj 26 katoliških vzgojnih zavodov s katoliško univerzo na čelu. Lani je bilo na tamkajšnjih državnih osnovnih šolah 55.000 otrok in letos so računali na preko 60.000; namesto tega je pa padlo število na 53.000 otrok in na nekaterih šolah so morali odgoditi otvoritev, ker se ni vpisalo zadostno število učencev. — V Turinu je 38 verskih vzgojnih zavodov, a v Rimu še znatno več. V tem pa še niso vštete verske šole nižje vrste, otroški vrtci itd.. Podobno veliko je število zasebnih verskih vzgojnih zavodov po ostalih italijanskih mestih. Vsi ti zavodi so prenapolnjeni, dočim se državne šole praznijo.

To dejstvo je začelo italijanske protiverske kroge zelo vznemirjati; njihovo časopisje kliče državo, naj si ne da odvzeti žezla nad šolo.

Z enim takim alarmom proti zasebni šoli, ki ga je priobčila »Voce Republican«, se peča »Osservatore Romano« z dne 14. t. m. Vatikansko glasilo se predvsem čudi, da dvigajo alarm proti zasebni šoli ravno tisti krogi, ki so s svojo protiklerikalno politiko, s svojo neizprosnost, sektantsko lajzracijo šole, s svojimi trdovratnim prizadevanjem, da bodi »državna šola« toliko kot »brezbožna šola« — vse to sredi katoliškega naroda — naravnost ustvariti potrebo zasebnih šol. Potem pa pravi:

Vzgoja ljudstva je vsikdar in povsod temelj vsega socialnega reda in država ima dolžnost in interes, da se ta vzgoja ne zanemarija, da ne nazaduje, da ne degenerira. Če se ji v

tem prizadevanju — in najsitnejši bi bila vzgoja specifična in direktna funkcija države — pridružijo še druge sile, da olajšajo dosego cilja v čim najpopolnejši meri, se morajo te sile sprejeti, pospeševati, varovati kot dragocena pomoč za kulturni napredek dežele, ne pa da se sužničijo in preganjajo.

Država naj le ljubi in neguje svoje šole — piše »O. R.« dalje. Toda kdor hoče, da šola napreduje in prospeva, je ne sme urejati po svoji lastni volji, marveč mora njenega duha, njen ureditev, njen pouk kolikor najbolj mogoče približati veri, čustvovanju, moralnim in kulturnim težnjam ljudstva; še več, šola mora biti najzvestejši tolmač ljudskega mišljenja in čustvovanja. To je katoliška zasebna šola vedno bila, odtod njen uspeh.

Tu imamo nauk, ki je kakor urezan tudi za naše razmere in za naš šolski boj. Tudi pri nas imamo centralizem, ki stremi za lajzracijo šole in za njenim popolnim usužnjenjem režimski politiki, brez ozira na ljudsko voljo in ljudsko čustvovanje. Tudi pri nas ob ted razmerah javna šola propada in starši oddajajo svoje otroke raje v zasebne šole. Tudi naši kulturno-bojni krogi se vsled tega vznemirjajo in kličejo alarm proti zasebnim šolam. Tudi njim velja nauk:

Pustite svobodno tekmo na polju kulture tistim, ki so za to tekmovalje v vsakem oziru usposobljeni in poklicani; v svojih šolah pa upoštevajte in spoštujte voljo in želje ljudstva, ki polni šole s svojimi otroki in ki te šole s svojimi lastnimi žulji tudi vzdržuje

Častna promocija Vladimirja Mažuranića.

Dne 15. t. m. se je na zagrebški univerzi na najslovesnejši način izvršila promocija predsednika Jugosl. akademije Vladimirja Mažuranića častnim doktorjem prava. Promociji so prisostvovali veliki župan Trešnjebranski, župan Heinzl, nadškofa dr. Bauer in Rodić ter več drugih škofov, zastopniki kulturnih, prosvetnih, dobrodelnih, gospodarskih ustanov in društev, konzuli in akademska mladina. Rektor dr. Drago Perović je imel na 80 letnega slavljenca nagovor, v katerem je našteval njegove velike zasluge za hrvatsko znanost in književnost. Dr. Mažuranić se je v kratkem govoru zahvalil in izrekel nado, da bodo njegovo delo nadaljevali mladi.

Narodno gledališče v Ljubljani.

Drama.

Začetek ob 8 zvečer.

Sobota 17. okt.: »Pegica mojega srca«. — Red B. Nedelja 18. okt.: »Zimska pravljica«. — Izven. Ponedeljek 19. okt.: »Periferijac«. — Red E.

Opera.

Začetek ob pol 8 zvečer.

Sobota 17. okt.: »Hoffmannova pripovedka«. Red C. Nedelja 18. okt.: »Cavalleria rusticana«, »Glumščak«. — Izven. — Znižane cene. Ponedeljek 19. okt.: — Zaprt.

popolnoma omejeno in se njegov delokrog ne more razširiti po samolastni odredbi. Zlasti gerentski svet ni upravičen k dejanjem, katerih sklanjanje je izključno pridržano občinskemu svetu in za katero je v smislu veljavnega občinskega reda predpisana celo za občinski svet kvalificirana večina.

Brezdomno spada prodaja občinskih zemljišč, kakor je navedena parcela k stvarjem občinskega gospodarstva, ki ne spadajo k navadni upravi uprave premoženja, vsled česar je sklepanje o teh zadevah v smislu občinskega reda pridržano izključno občinskemu svetu. Jasnó je pa tudi, da gerentstvo, ki rešuje tekoče posle, ne sme sklepati o prodaji zemljišč, kar bi zmanjševalo občinsko nepremakljivo premoženje. Gerentskega sveta pri prodaji zemljišč ni vodil princip smotrenega občinskega gospodarstva in korist mestne občine, temveč se skriva za to prodajo drug namen. Zlasti nas v tem potrjuje dejstvo, da prodaja zemljišč na mestu, ki se bo prej ali pozneje rabilo za kako mestno stavbo, in ko je malo tednov preje sklenil kupiti zunaj na periferiji mesta drugo za stavbo neprimerno zemljišče. Na periferiji mesta hoče gerentski svet plačati zemljišče po Din 32.— za m², a v istem času prodaja skoraj v sredini mesta svoje zemljišče po Din 18.— za m². Kaj naj rečemo k takemu gospodarstvu z občinskim premoženjem!

Smatramo, da je izpodbijani sklep mestnega gerentstva škodljiv za mestno občino in da je bil napravljen le v ta namen, da se ustreže nekemu prosilcu, četudi na škodo cele mestne občine. Naša pritožba napram gornjemu sklepu mestnega gerentstva je tedaj utemeljena in upravičena, zato predlagamo, da se tej pritožbi v smislu § 86. občinskega reda prizna odločilna moč in da se mestnemu gerentstvu naroči, da tega izpodbijanega sklepa ne izvede, dokler ta pritožba ne bo rešena od strani velikega župana in bodočega zakonitega avtonomnega ljubljanskega občinskega sveta.

Predlagamo, da se pritožba nemudoma predloži velikemu županu v Ljubljani, katerega prosimo, da tej naši pritožbi ugodi in izpodbijani sklep razveljavi ter to zadevo preodkaze v rešitev bodočemu avtonomnemu ljubljanskemu občinskemu svetu.

Tako pritožba.

Radovedni smo, kaj bo g. veliki župan odgovoril na to pritožbo. Če je bil glede nakupa zemljišč od Jugosl. sokolskega saveza, dr. Kišovca in Učit. konvikta mnenja, da so ti nakupi za stavbišča »radi vedno bolj preteče stanovanjske bede potrebni«, če bo istotako mnenja, da je tudi prodaja mestnega zemljišča iz istega razloga, namreč »radi vedno bolj preteče stanovanjske bede« potrebna? Razun tega g. veliki župan nikakor ne bo mogel prezreti, da gg. gerenti kupujejo za občino zunaj mesta zemljišča pa 32 Din za m², v sredini mesta pa prodajo m² po 18 Din. — Demokratski račun so se sedaj zmešali, gg. gerenti so zašli v slepo ulico in ne znajo izhoda. Izhod bodo našli ljubljanski volivci pri prihodnjih občinskih volitvah, ki niso več daleč.

Iz Ljubljane.

Ljubljanska »Krekova mladina« priredi ob priliki petletnice koroškega plebiscita jutri ob pol osmih zvečer v »Ljudskem domu« igro »Na smrt obsojeni«. Igra je zelo primerna za obletnico koroškega plebiscita. Predprodaja vstopnic je danes od 6—9 zvečer v Jug. strokovni zvezi, Stari trg 2, I. nadstropje in jutri cel dan istotam, od pol sedmih pa v Ljudskem domu. Konec ob pol 11. K obilni udeležbi vabi odbor.

Umrla je včeraj nenadoma gospa Uršula Tomc. Pogreb bo v nedeljo ob 3 popoldne iz Ravnikarjeve ulice 15.

Pomožniška preizkušnja »Pokrajinske zadruge kleparskih, inštalaterskih in kotlarskih mojstrov« v Ljubljani se vrši dne 20. oktobra ob 5 popoldne v zadrugi pisarni, in ne, kakor smo potomotoma poročali, 29. oktobra.

Popravek. Notico »Z ljubljanske higijenske razstave« v včerajšnji številki popravljamo v toliko, da g. župnik, ki je organiziral obisk Seljanov, ni Franc Tomazin, ampak Ivan Tomazič.

Požar. Včeraj ob dveh zjutraj je začelo goreti v trgovini »Electro-Comp.« na Sv. Petra cesti. K sreči je ogenj opazil vratar hotela Tratnik, ki je obvestil stražnika, ta pa požarno brambo. Gasilci so bili takoj na licu mesta in ogenj udušili. Vendar ima lastnik okoli 4000 Din škode.

Tatvine. Kakor smo včeraj poročali, je policija zasačila nevarnega sovražnika koles; a v Ljubljani jih mora biti še veliko, kajti predvčerajšnjim je bilo Antonu Keršiču iz Sp. Šiške izmaknjeno kolo znamke »Ika« iz veže glavne pošte, vredno 1500 Din, Janku Pintar, tudi iz Šiške, pa 700 Din vredno kolo. — Drug tat pa ima piko na obleke, kajti odnesel je Josipu Medvedu, sodarju v vinski trgovini »Vinea« na Rudniku iz delavnice lepo zelenkasto moško obleko v vrednosti 3000 Din. — Ker pa je sv. Martin blizu, si je neki »godovnik« iz dvorišča gostilne Robežnik na Viču priskrbel ne eno, ampak kar dve gosi. Dober tek!

Nalezljive bolezni v Ljubljani. Od 8. do 14. oktobra so bili v Ljubljani naznanjeni sledeči slučajji nalezljivih bolezni: 3 škrlatinke in 3 davice.

Tedenski zdravstveni izkaz. Od 8. do 14. oktobra je bilo v Ljubljani rojenih 20, od tega 13 moškega in 7 ženskega spola; mrtvorojenca sta bila 2. Umrlo je v tem času 12 oseb, od tega 3 tujci. Vzrok smrti je bila v 1 slučaju davica, v 1 jetika na sopilih, v 1 druga oblika jetike, v 1 rak, v 1 bolezen na srcu, v 1 pljučnica, v 1 novotvorbe na žensk. spol., v 4 prirojena slabost, v 2 nezgoda, v ostalih slučajjih druge bolezni.

Zaloga izdelkov konzervne tovarne »Globe« na Vrhniki se nahaja sedaj, ko se je paviljon na Vodnikovem trgu odstranil, nasproti čez cesto v trgovini z delikatesami in zalogo sira Antonije Pibernik, Vodnikov trg št. 5. — Tam se dobe vsako sredo in soboto prvovrstne domače krvavice, jetrnice in pečnice; vedno sveže hrenovke in drugi mesni izdelki; vse vrste mesnih in sadnih konzerv, marmelade in konservirano sočivje, vse vrste sira, surovo čajno maslo, rum, konjak, likerji, vino v steklenicah, divjačina in zaklana perutnina.

6919

Iz Štajerske.

Kozje. Mrtvega so našli v Bučki gorci 90 let starega Franca Geršaka, doma iz Sedlarjevega.

Divji preišči so v okolici Jurkloštra napravili zelo veliko škodo na koruzi, krompirju in drugih pridelkih. Lov nanje je bil brezuspešen.

IZ MARIBORA.

Snež na Pohorju. Ko so na nagloma prišli mrzli dnevi, se je Pohorje po nekaterih mestih odelo z malim snegom. Vendar so snežene lise še redke in še te tam, kamor naši sprehodi ne segajo. Novo došli voljaki — tehnikci so ga vkljub temu te dni obiskali.

Koncert v Nar. gledališču. Opozarjamo mariborsko občinstvo na današnji koncert, ki ga priredi Narodno gledališče kot poslovilni večer obema Mitrovičema. Kdor pozna težave gledališke uprave, zlasti opere, bo znal ceniti tudi tiste, ki so nam dali opero in ki sedaj odhajajo od nas.

Slomšek - Krekovo proslavo in sicer 125-letnico Slomškovega in 60 letnico Krekovega rojstva proslavi Prosvetna zveza v Mariboru 22. novembra 1925 v Narodnem gledališču z zelo izbranim sporedom. Društva bodo pravčasno dobila podrobnejši spored.

Prosvetno-tehnični tečaj priredi Prosvetna zveza v Mariboru v času od 20. do 23. novembra 1925 za vsa učlanjena društva. Dne 23. novembra 1925 pa bo XV. redni občni zbor Pro-

svetne zveze. Prosimo, da se vsa učlanjena društva nanj pripravijo.

X. številka »Našega doma« je izšla. Gosposvetski zvon doni iz nje, Ziljski Slovenci govorijo in največje slovensko jezero — Vrbsko vabi. Posvečena je torej Koroški, kar jo bo napravilo še posebno priljubljeno. Uprava in uredništvo se nahajata v Mariboru, Aleks. c. št. 6.

IZ PTUJA.

Pokrajinski zbor Jugoslovanske Matice se vrši v nedeljo, dne 18. t. m. v Ptuj. Ptujsko občinstvo se zbira ob pol desetih dopoldne pred Dijaškim domom, od koder odkoraka z godbo na čelu na kolodvor, kjer se bo vršil pozdrav gostov. Tudi naši somišljeniki naj se udeležijo tega sprejema!

Oseba vest. G. dr. Balduin Saria, kustos Narodnega muzeja v Beogradu, je imenovan za privatnega docenta za arheologijo na belgrajski univerzi. G. dr. Saria je rodom iz Ptuja.

IZ TRBOVELJ.

Rudarskim upokojevcem. Članek v Jutru z dne 13. t. m., ki pravi, da se bodo doklade staroupokojencem podvojile in, da je sosvet Pokojninskega sklada za rudarje sklepal, da bi se doklade izplačale, ni točen. — Na merodajnem mestu smo zvedeli, da ni nameravano izplačevanje podvojenih doklad, ker je to po zakonu nedopustno in za tak izdatek tudi ni primerne kritja. — Obstoja pa sklep, da se bo onim upokojevcem, ki za svoje preživljanje nimajo nobenih drugih dohodkov kot provizijo, in doklade iz Pokojninskega sklada, dovolila mesečna podpora, izplačljiva vsake tri mesece. Višina teh podpor se ne more vnaprej določiti, ker se ne ve, koliko bodo znašali mesečni dohodki sklada, katerih polovica morebitnega prebitka bi se določila za podporo. Da ne bo neutemeljenih nad, omenjamo, da je prebitek za juli in avgust nizek, za september pa še ni znan. — Izključeni od te podpore so pa oni s zaslužkom, imovino — prevžitkom itd. — Tako torej in nič drugače stvar stoji za staroupokojence. Seveda bi bili ti rezeži nad vse srečni in veseli, ako bi se jim sedaj na zimo izplačala večja denarna svota, a izgleda ni za to. Žalibog.

Obrotniki in trgovci!

V uradnem listu št. 93 z dne 5. oktobra 1925 je razglas o razpisu nadomestnih volitev v pridobinske komisije v Sloveniji razen Prekmurja. V to svrhu so razgrnjeni volivni imeniki v času od 16. do 31. oktobra 1925 v uradnih prostorih davčnih oblastev I. stopnje in so na vpogled davčnim zavezancem. Celotni imeniki za I. in II. razred bodo razgrnjeni le pri davčnem okrajnem oblastvu v Mariboru in pri davčni administraciji v Ljubljani, pri davčnih oblasteh po posameznih srezih pa le delni volivni imeniki za I. in II. razred onih davčnih zavezancev, ki izvršujejo samostojna podjetja v njih področju. Za III. in IV. razred so pa celotni imeniki razgrnjeni pri vsakem davčnem oblastvu I. stopnje v posameznih okrajih. Rok za vlaganje reklamacij je od 16. do 31. oktobra 1925, na kar opozarjamo danes vse davčne obvezance, ki imajo obrtni list in plačujejo občno pridobnino. Vsak naj se prepriča, če je vpisan, ker le vpisani imajo volivno pravico. Volitve bodo v nedeljo 15. novembra 1925 od 8 do 13. Reklamacije se vlagajo pri okrajnih davčnih uradih in so kolka proste. Reklamirati more le vsak upravičenec zase.

Damske plašče

najnovejši modeli vseh velikosti v cenah Din 400.— do Din 900.—, športne bluze: cefir, mako, opal ter modna krila od Din 80.— naprej; otroške in velike barhand-obleke, otroške in damske kreton, klot in hister predpasnike, kakor tudi vse damsko perilo nudi najceneje trdka:

F. in I. Gorlčar, Ljubljana, Sv. Petra c. 29

Iz Prekmurja.

Železniški direkciji v Ljubljani. Na progí med Dol. Lendavo in Murskim Središčem je več mostov, ki so leseni, stari in v tako slabem stanju, da se je pri vsaki vožnji bati najhujše katastrofe. Posebno najdaljši most vzbuja vedno strah med potujočim občinstvom. Ko se vlak bliža mostu, začne voziti zelo počasi, znak da se bližamo nevarnemu kraju. Vsak potnik stoji trepetaje pri oknu in v največji nervozi in strahu čaka, kdaj bo treba skočiti... In to gre tako že več ko eno leto. Prosimo železniško direkcijo v Ljubljani, naj nas že reši te večne groze. Ali pa je res šele treba prej železniške katastrofe, ki bo dokazala, da so ti mostovi nujno potrebni popravila?

Iz Primorske.

Zločinska poštna pošiljatev. Minolo soboto je prešlo postajenačelstvo v Gorici pošto pošiljatev v označbo: Mesečna revija za kmetijstvo. Ko so hoteli ovitek odpreti, se je razlegel silen pok in postajenačelnik Del Grande in njegov namestnik Michelig sta se zgrudila težko ranjena. V ovitku je bil peklenski stroj. Policija storilec še ni izsledila.

Jugoslovanski romarji na Sv. Gori. Minolo nedeljo je priromalo na Sv. Goro pri Gorici do 400 Slovencev iz Jugoslavije, in sicer z Gorenjske. Za prihodnjo nedeljo je napovedana še večja jugoslovanska romarska skupina.

60 letnica zaslužnega duhovnika. Te dni je praznoval 60 letnico svojega rojstva župnik Ignacij Leban v Batujah, ki je po svoji odločnosti za resnico in pravico, po svojem neumornem javnem delu, po svoji dobroti in radodarnosti znan daleč preko mej svoje župnije.

Smrtna kosa. V Orehovljah je umrl splošno spoštovani posestnik Alojzij Silič, star 35 let. — V Vrtojbi je umrla zgledna gospodinja in mati 68 letna Magdalena Fretič roj. Jug. — V Knežkih grapah (ob Bači) je pri spravljanju lesa smrtno ponesrečil 29 letni Anton Hvala iz Zarakovca.

Razpust češkega parlamenta.

Praga, 16. okt. (Izv.) S posebnim dekretom je predsednik Masaryk razpustil senat in zbornico.

Spomenica duhovnikov krške škofije.

Belgrad, 16. okt. (Izv.) Duhovniki krške škofije so poslali zunanjemu ministru spomenico, v kateri prosijo, da se ob sklepu, konkordata ne ukine starodavna krška škofija, ampak ostane glede na svojo slavno tradicijo neokrnjena v današnjem obsegu.

KRVAVA DRAMA V CERKVI.

Te dni se je v cerkvi St. Etienne v Karlsruhe na Nemškem odigrala strašna drama. Ko je duhovnik Wolf ravno bral sv. mašo, je skočil na oltar neki človek, ga zagrabil za grlo in vrgel na tla. Po kratkem boju je duhovnik podlegel napadavcu, ki je hladnokrvno izvlekel nož in ga zaklal. V cerkvi je nastala silna panika. Vendar so morilca takoj zgrabili. Pri zasliševanju je izjavil, da mu je ime Otto Jörgen in da je ubil duhovnika samo zato — da bi ga obsodili na smrt, ker živi že več let v veliki bedi.

Brezposelnost na Dunaju. Število podpiranih brezposelnih se je v drugi polovici septembra znižalo za 1464 to je na 64.366. To znižanje pa se nanaša samo na ženske, število moških brezposelnih je ostalo isto.

Cestno pristojbino je uvedla tržaška provinca. Vsak posestnik vozil bo moral izpolniti posebno prijavnico, na podlagi katere bo moral plačevati pristojbino za rabo ceste.

Cerkveni vestnik.

Mežiška dolina. »Sodalitas S. C. J.« za dekanijo Mežiška dolina in Dravograd ima svoj sestanek dne 22. oktobra ob 10 na Poljani. Spored: 1. De interiori vita clericali (g. L. Viternik), 2. Kateheza o 2. božji zapovedi (g. Rehar). Vsi člani in sobratje iz sosednjih dekanij se vabijo. — Tajništvo.

Orlovski vestnik.

Raka pri Krškem. Jutri ob 8 popoldne, ob priliki posvečenja bronastih zvonov, vprižore Orli igri: »Sinovo maščevanje ali Spoštuj očeta« in »Dva gluha«. Kdor hoče ta dan prijetne zabave, naj pride k tej predstavi. Bog živil!

Poizvedovanja.

Reven železniški delavec je izgubil v Ljubljani v ponedeljek dopoldne 12. oktobra na Marijinem trgu listnico v kateri je bilo denarja 1300 dinarjev, dalje legitimacija ter režijska karta. Ker denar ni njegov, je izguba tem občutnejša. Pošten najditelj se prosi, da pošlje proti dobri nagradi listnico na županstvo Litija.

Našla se je verižica z obeskom, obenem se je pa izgubil uhan okrog Novega sveta. Naslov: Gledališka ulica 10-IV.

Nosite samo

Voika-čevlje

in nogavice. — Prodajalna Krekov trg 10

Jutri se vprizori v dramskem gledališču Shakespearova »Zimska pravljica«, ki je dosegla pri vseh dosedanjih vprižoritvah največji uspeh. — V operi pa se bosta peli enodejanski »Cavalleria rusticana« in »Glumač« pri znižanih cenah. — Repertar prihodnjega tedna bo objavljen v nedeljski številki.

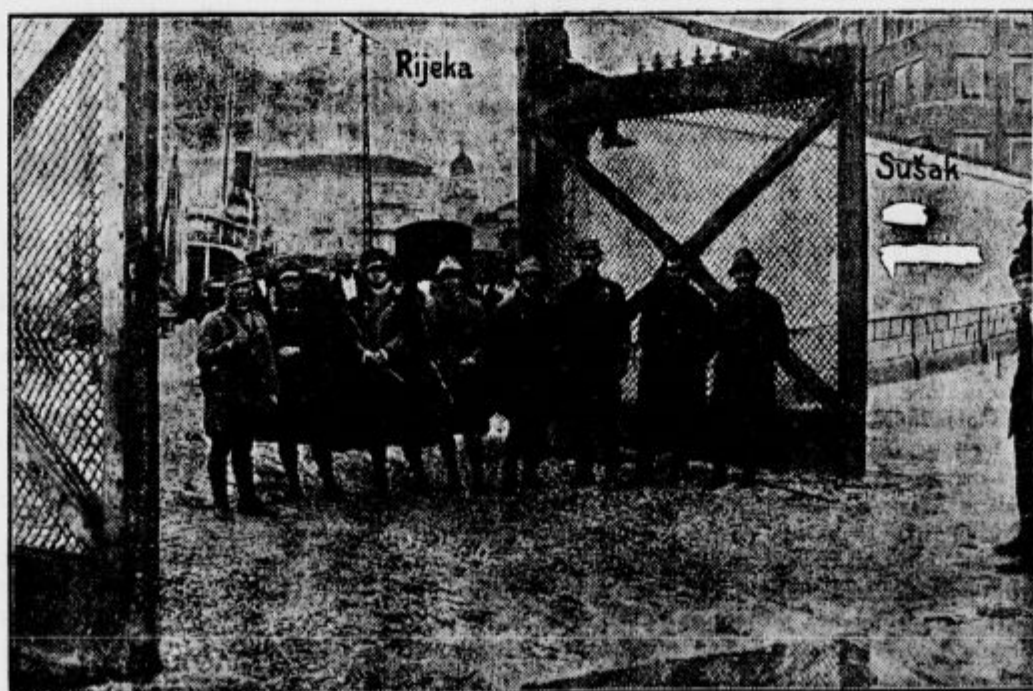
Glasba.

I. muzikalno predavanje pod vodstvom prof. Jeraja se vrši jutri ob 11 dopoldne v dvorani Filharmonične družbe. To predavanje nosi naslov: »Glasba Rusov« ter so vse točke iz ruske glasbene literature. Uvodno besedo govori skladatelj Emil Adamič. Nato zaigra Winklerjevo sonato za violino in klavir gg. Jeraj in Stritof. Operni pevec Dimitrij Orlov zapoje ob klavirskem spremljevanju svoje soproje po eno romanco Čajkovskega, Musorgskega in Grečninova. Sklepno točko tvorijo interesantne Miniature za klavir, flavto in vijolino, delo slavnega Rusa Cesarja Čuša. Klavir igra ga Orlov, flavto g. Novicky, vijolino g. Jeraj. Sporedi se dobivajo v Matični knjižarni. Vsak spored stane 2.50 Din. — Mladini najtopleje priporočamo obisk teh muzikalnih predavanj.

Naznanila.

1484. V nedeljo 18. oktobra uprizoni Udrženje vojnih invalidov, podružnica v Ljubljani, vesnoligro »Tit Grom« in sicer ob pol 8 zvečer. Po igri prosta zabava z bogatim sporedom. Sodeluje prvovrsten orkester. Ker je donos prireditve namenjen podpornemu skladu za prireditve božične revnini članom in članicam. Prosimo obilne udeležbe. — Odbor.

Družabni večer »Zveze železniških uradnikov SHS« v Ormožu. Pišejo nam: Da ne bo kakega nesporazumljenja! Med včerajšnjimi »Naznanilci« v »Slovenec« je bilo objavljeno tudi vabilo na družabni večer »Zveze železniških uradnikov SHS«, ki se vrši jutri, v nedeljo 18. oktobra v Ormožu.

Mojni sid med Reko in Sušakom.

minulo 14 dni po dostavitvi in če med tem časom ne bodo davki plačani, bo davčna oblast takoj rubila, ne da bi se kaj opominjala. — Trgatev je dovršena. Kjer ni bilo toče, že se gre, dasi ni povsod tako kot bi mi radi. Vino bo po kakovosti, ker je bilo zadnje čase ugodno vreme, odgovarjalo lanskemu. Množina je pa zelo različna. Posamezniki so dobili polovico manj kot lani, a nekateri so dobili celo nekaj več. — Prosvedno društvo je preteklo nedeljo po litanijah priredilo v Katoliškem domu »Koroško uro« (kot smo imenovali to spominsko prireditev). Moški zbor je zapel: Oj Doberdob, a mešani zbor: Ne zveni mi! Dve deklici sta deklamovali: Gangli: Gosposvetsko polje in Pregljevo: 10. oktober. Nato je govoril domači kaplan o koroških Slovencih. — Ljudje so se vablu odzvali v velikem številu, zlasti mladina. Izvenilo je v vseh v resen sklep: Z brati onstran Karavank in z onimi v Primorju moramo priti prejalislej v skupno državo! — Prvi sneg. V noči od srede na četrtek se je na bližnjih hribih pokazal sneg. Prav nič ga še nismo željni!

Tržič. Obrtno-nadaljevalna šola je pričela z rednim poukom 11. oktobra v prostorih meščanske šole. Šolske ure so v ponedeljek od 8 do 8, ob nedeljah pa od 9 do 13. Strokovno risanje za čevljarje bo ob nedeljah poučeval g. Alojzij Mehle; za druge stroke so učne moči deloma že določene, deloma se imajo še izpopolniti. Mojstri naj redno in o pravem času pošiljajo vajence v šolo. — Čevljarska zadruga v Tržiču priredi v nedeljo 18. oktobra važen sestanek, kjer se bo govorilo o davkih in o kršenju čevljarske obrti. — Čevljarska zadruga v Tržiču naznanja, da se vrši preskušnja za pomočnike dne 29., 30. in 31. oktobra. Kdor se še ni javil, naj se prijavi takoj!

St. Vid na Dolenjskem. Naš katoliški dom meri v celoti dolžini 28 m in ne 18 m (kakor je zadnjič pomotoma javljeno), ker ima zgradba zadaj še garderobo. Otvoritev in blagoslovljenje bo šele meseca maja 1926, ker do tja je še dosti dela z odrom, kulišami in drugimi pripravi ter z ravnanjem sveta in vrta okoli doma. — Zlobneža, ki je zažgal gosposdu nadučitelju Jevnikarju v St. Vidu lep, novi čebelnjak in mu prizadejal do 80.000 kron škodo, še niso zasledili. Čudno hudobno maskevanje je to. Čebelarji, zavarujte svoje čebelnjake, čebelice, panje in med. Hudoben človek nikoli ne miruje.

Gornja Ponikva pri Zaleu. Blagoslovitev nove župne cerkve. Težko zaželeni dan veselja in radosti je pred duri. Hrepenče želje tukajšnjih župljanov se bodo izpolnile jutri v nedeljo ko bomo praznovali praznik, kakršnega v tej župniji še ni bilo. Blagoslovila se bo nova župna cerkev, lepa, krasna stavba — delo požrtvovalnih župljanov. Blagoslovitev se bo vršila po g. dekanu msgr. Roinerju iz Škal ob številni asistenci duhovnikov iz bližnjih in daljnih župnij. Pričetek blagoslovitve ob 10. uri dopoldne. Po blagoslovitvi bo v novo blagoslovljeni cerkvi sveto opravilo, ki ga bo opravil g. dekan. Popoldne istega dne pa bo v šolskih prostorih tukajšnje osnovne šole prireditev šolske mladine. Zato ta dan vsi na Ponikvo!

Sv. Krištof pri Laškem. Danes bo tukaj uradna zaobljuba občinskega starešinstva. S tem bo zaenkrat konec samostojnodemokratskih skomin po županskem stolčku. Vaš dopisnik je vprašal pod PP vlado odstavljene in sedaj na novo izvoljene župana g. Slugo, kaj ima pripomniti k svoji tretji izvolitvi županom. Odgovoril mu je: To je dokaz, da »Jutru« in »Domovinu« nihče izmed naših volivcev ne verjame. Resen, dostojen, napram

vsem občanom brez razlike strank vljuden, in pa pošten bom, to bo najboljša reklama za našo stranko. Z »revizijo« ga bom zopet prevzel.

Litija. V sredo 14. t. m. je v ljubljanski bolnici, kamor so ga iz Litije težko bolnega prepeljali, po kratki in mučni bolezni v najlepši moški dobi 37 let preminul g. Ludvik Lindner, p. d. Kajtanov. Zapušča ženo in enega otroka. Bil je izredno priden ter marljiv ko mravlja; po delu v topilnici, kjer je bil uslužen kot mizar, je mesto da si malo odpočije od napornega dela, doma kmetoval ali pa popravljal vozove in sploh vse, kar je bilo za popraviti. Znal je vse, kolarstvo, ključavničarstvo, kleparstvo, kovaštvo, z eno besedo, bil je izreden talent, silno praktičen samouk, tako da mu v bližnji okolici in daleč okoli ni bilo enakega. Litijani, katerim je vedno rad ustregel, ga bodo težko pogrešali. Ta izredna njegova marljivost in prekomerno delo in napor so mu zdravje izpodkopali, tako da je njegovo sicer na videz krepko telo v tej bolezni omagalo. Pokopali so ga pri Sv. Križu, kamor so ga poleg množice sorodnikov in prijateljev spremlili tudi litijski gasilci z zastavo, katerim je bil skozi dolgo vrsto let zvest tovariš in vnet gasilec. — Vsi, ki so poznali Tebe Ludvik, ki si bil vsakemu dober in zvest prijatelj ter tako skromen in tih značaj, Te bomo ohranili v najlepšem spominu. — Težko prizadetim pa naše iskreno sožalje.

Očetovska ljubezen.

Iz hvaležnosti za rešitev svojega sina, ki je skoro neozdravljivo obolev, je predsednik »Realty Sureties Inc« v Newyorku mr. Korkle dal sezidati nebotičnik, ki presega po velikosti vse dosedanje hiše. Hiša je določena za misijonske namene. Ima 4500 sob in stane 14.000.000 dolarjev. Slika nam predstavlja očeta in sina.

Volitve v obrtno sodišče.

Jutri se vrše volitve prisodnikov obrtnega sodišča. Vsak volivec mora osebno oddati svojo glasovnico na volišču, eno pa mora prihraniti za slučaj ožjih volitev. Na glasovnice točno napišite imena kandidatov.

Krščansko-socialno delavstvo je postavilo sledeči kandidatni listi:

I. skupina: Veliki obrati:

Prisedniki:

1. Franc Mandelj, kovač, tovarna za lep, Ljubljana;
2. Valentin Igljčar, delavec, Dol pri Ljubljani, tovarna barv;
3. Karol Pintar, papirniški delavec, Zgornji Kašelj 55, p. D. M. v Polju;
4. Ivan Ločnikar, tiskarniški delavec, Jugoslovanska tiskarna, Ljubljana;
5. Križaj Janko, delavec papirnice Goričane-Preska;
6. Ambrožič Jožef, delavec, tovarna za lep, Ljubljana;
7. Babnik Ignacij, strojni delavec, Stanežiče, St. Vid;
8. Jakob Kukovica, papirniški delavec, Zgornji Kašelj 97, p. D. M. v Polju.

Namestniki.

1. Ivan Klešnik, delavec, tovarna za klej v Ljubljani;
2. Ivan Flere, delavec, tovarna barv, Dol pri Ljubljani;
3. Franc Mejač, ključavničar, tovarna Pollak, Ljubljana;
4. Ivan Oblak, delavec, mlarna na Viču.

Prisednika vzklicnega sodišča.

1. Jožef Kordin, železostugar, tovarna za klej, Ljubljana;
2. Franc Kukovica, papirniški delavec, D. M. v Polju

Za 4. skupino: Višji trgovski in netrgovski obrati:

Prisednika:

1. Henrik Zirkelbach, faktor, Kopitarjeva 6, Ljubljana;
2. Josip Weber, uradnik, Sv. Petra cesta 72, Ljubljana.

Namestnika:

1. Josip Klovár, faktor, Kopitarjeva ulica 6, Ljubljana;
2. Vinko Kožuh, knjigovodja, Kopitarjeva 6, Ljubljana.

Prisednika vzklicnega sodišča:

1. Josip Pečan, uradnik, Sv. Petra cesta 72, Ljubljana;
2. Josip Kramaršič, faktor, Kopitarjeva ul. 6, Ljubljana.

Pomočniki zbor gremija trgovcev v Ljubljani je v sporazumu z »Zvezo društev privatnih nameščenecv Slovenije« v Ljubljani postavil za volitve v obrtno sodišče naslednje kandidate-nameščenecv:

Za 3. skupino: Trgovski obrati:

Prisedniki obrtnega sodišča:

1. Filip Turk, poslovodja tvrdke Ant. Krisper v Ljubljani. — 2. Ivan Učak, poslovodja tvrdke P. Magdič, Ljubljana. — 3. Albin Omejc, trgovski pomočnik tvrdke Medi-Zankl, Ljubljana. — 4. Vlado Pelan, knjigovodja Obačilnice, Ljubljana. — 5. Ivan Orel, uradnik tvrdke Šarabon, Ljubljana. — 6. Edvard Pirnat, trgovski pomočnik tvrdke Feliks Urbanc, Ljubljana.

Namestniki obrtnega sodišča:

1. Franc Brumen, poslovodja tvrdke Hedžet in Koritnik, Ljubljana. — 2. Josip Štrukelj, uradnik tvrdke M. Hribernik, Ljubljana. — 3. Anton Butara, trgovski pomočnik tvrdke Schneider in Verovšek, Ljubljana. — 4. Anton Kos, uradnik Gospodarske zveze, Ljubljana.

Prisedniki vzklicnega sodišča:

1. Jurij Schaffer, trgovski pomočnik tvrdke A. in E. Škaberne, Ljubljana. — 2. Josip Krek, knjigovodja tvrdke Nickelsbacher in Smerkol v Ljubljani.

Voliti morejo samo tisti nameščenecv, ki so vpisani v volivni imenik in ki so prejeli glasovnice. Voli se osebno v glasovnico, v katero je treba vpisati imena zgoraj navedenih kandidatov. Paziti je treba na to, kateri grupi kdo pripada.

Opozarjati bi, da je postavila kandidate tudi strokovna komisija, ki pa nima z nameščenecvimi organizacijami, ki so edine upravičene postaviti kandidate, nikakega stika.

UNDERWOOD

pri Lud. Baraga, Ljubljana
Selenburgova ul. 6/I. Telefon štev. 950.

UNDERWOOD

MALI OGLASI

Vsaka drobna vrstica Din 1'50 ali vsaka beseda 50 par. Najmanjši 5 Din. Oglasi nad devet vrstic se računajo višje. Za odgovor znanikol

PRODAJALKA

želi vstopiti v trgovino z meš. blagom. Nastop takoj. — Pisma upravi »Slovenca« pod »Marjiva 12.« 7001

Mizarskega VAJENCA krepkega, sprejem. — Ign. Repše, Poljanska c. 21, Lj.

SPREJMEM

vajenka za trgovino z meš. blagom v Ljubljani. Oskrbo mora imeti pri starših. — Naslov v upravi lista pod št. 7006.

Korespondentinja

popolnoma perfektna srbohrvaščine, hitra strojepliska, s prakso se takoj sprejme. — Ponudbe z natančno navedbo prakse in zahtevno plače na Poštni predal 113 v Ljubljani. 6980

Učenec

zdrav in krepak, se sprejme za sedlarsko obrt. Hrana in stanovanje pri mojstru. — Naslov na Mihael ŠPIC, sedlarstvo, Kranj. 6977

STAVBENIKA

ki bi imel veselje posvetiti se zavarovalni stroki, sprejme v stalno službo zavarovalca. Inženirji imajo prednost. Ponudbe na upravo lista pod »Zavarovalnica« 6971.

Iščem službe

skladničnika, sluge ali kaj sličnega. Na željo kancijo po dogovoru. — Naslov v upravi »Slovenca« v Ljublj. in podruž. v Celju št. 6974.

Likarica

dobra, se sprejme za OVRATNIKE in trde srceje proti dobri plači. — Ponudbe upravi »Slovenca« pod šifro »Likarica« štev. 7008.

Iščem za takoj samostojnega in veččega

juvelir. bižuterista

ki se razume tudi na dragulje. Plača na uro 15 Din. Trajna služba. Ponudbe na: MARTIN BARTOS

tovar. zlatnine, SUBOTICA, Bogovičeva ulica 20. 6981

DRUŽABNIKA

javnega ali tihega s kapitalom Din 200.000 do 300.000 sprejme dobro vpeljana trgovina v Ljubljani na zelo prometni točki, s prvovrstnimi zvezami. Ponudbe pod: »Sigurne zaslužke« na upravo »Slovenca«.

Higienski zavod v Ljubljani, Zaloška cesta, ima naprodaj 80 morskih praščkov. — Več v pisarni. 7003

STEKLENE STENE

za pisarno, z neprozornim steklom, ugodno naprodaj pri A. LAMPRET, Ljubljana Krekov trg št. 10.

Kože vsakovrstne, vam ustroji najboljšie in najceneje na boks, ševro itd., izgotovljene v enem mesecu — vsako množino KAROL SAJOVIC, usnarj v Motniku.

Fotografenik in lok.mobil

40—60 P-S. oboje v dobrem stanju se išče za parno žago. Ponudbe in popise na upravo lista pod »Ugodno« 6970.

Steklena strešna opeka

je zopet na zalogi pri ZDRUŽENIH OPEKARNAH D. D. v Ljubljani.

OTCMANE

v blagu Din 850.—, afrik modroci Din 250.— in vse tapetniške izdelke solidno in najceneje dobavlja

RUDOLF SEVER

Gosposvetska cesta št. 6, (v hiši mesarja Siamčiča).

Kemična tvornica

z vsem inventarjem in navodili (recepti) se ugodno prod. Strok. znanje nepotrebn. ugod. tudi za vpojke. — Ponudbe pod »Tvornica 300« na upravo.

Daniel Zupanc

zlatar LJUBLJANA

Wolfova ulica št. 6.

ženinom in nevestam priporočam zlate POROČNE PRSTANE po najniž. cenah.

Deteljo

za krmo, suho, zdravo, kupim za takojšnjo dobavo 2 vagona — ali več. Isto bi bilo treba pri oddaji preštati v bale. — Ponudbe z navedbo cene na naslov: Iv. ŠIŠKA, tovarna parket in parna žaga, Ljubljana, Metelkova 4.

Na zahtevo

Vam stavimo brezplačno proračun za črtanje in vezavo poslovnih knjig po navodilu.

Knjigovoznica K.T.D. v Ljubljani

Kopitarjeva ulica 6. II.

Kdor da več

za priporočilo svoje tvrdke ali podjetja v kakem časopisu, kakor bi bilo to v skladu z uspehom, ki ga je dosegla reklama, naj bo uverjen da je temu ponaveč vzrok napačno izbran način reklame. Zato je neobhodno potrebno, da se vsak trgovec ali obrtnik, pa tudi vsakdo, ki kaj kupuje ali prodaja, obrne poprej na upravo našega dnevnika in zahteva podrobnih pojasnil in proračun. Stranka si pri tem prihrani trud in stroške in se obvaruje čestje večje škode.

PISALNI STROJ

»Mercedes«, skoraj nov, se po nizki ceni prodaja vsled opustitve trgovine. — Iz prijaznosti na ogled v slaščičarni Voltmann, Prešernova ul.

Bremog - Čebin
Wolfova ulica I. II.
Telefon št. 66.

PRODAJALKA

za trgovino čevljev sprejme veliko industrijsko podjetje. Le v tej stroki povsem verzirane in uspešne in marljive naj pošljejo ponudbo na upr. lista pod »Takojšen nastop« 6976

Zimske suknje

si povsod ogled in potem šele obišči našo detajlno trgovino na E. Javčevi cesti št. 2. — Le tako se bodeš prepričal, da smo poleg dobrega blaga vendar najcenejši.

Konf. cijska tovarna

FRAN DIEDERDA & Cie.

Ljubljana.

Krčne žile

si zavaruite s patentirano

ANTIVARIX

obvezo. — Cena: Din 150.—

Naročila: M. BARTL, Stritarjeva ulica 2

Prometni zavod za premog d. d. V LJUBLJANI

prodaja

PREMOG

IZ SLOVENSKEH PREMGOVNIKOV

vseh kakovosti, v celih vagonih po originalnih cenah premogovnikov za domačo uporabo kakor tudi za industrijska podjetja in razpečava na debelo

INOZEMSKI PREMOG IN KOKS

vsake vrste in vsakega izvora ter priporoča posebno prvovrstni čeh. sl. v. in angleški koks za livarne in domačo uporabo. kovaški premog, črni premog in brikete

Naslov: Prometni zavod za premog d. d. V Ljubljani, Miklošičeva cesta št. 15, II.

DELAVCI-TEŽAKI

večja partija, se sprejme pri gradbenem podjetju na Mestni klavnici v Ljubljani.

WEITZEL Ingenieur Gesellschaft, omr. n. d. dr.

Oddelek I. CENTIVE

tehničnih naprav industrijskih podjetij in poslopij vseh vrst in za vse namene

Oddelek II. STROKOVNA MNENJA

in interese zastopstvo vseh vrst, za vse namene, zaupne izjave in ustanovitve

Oddelek III. STROJI

Sodelovanjem naših oddelkov I. in II. najboljše zveze. Zato dobave vseh strojev in naprav. — Prezdave. — Načrti. — Stavbeno vodstvo.

Radebeul-Dresden (Deutschland)